

bb. 50. magyar pártmunkás küldöttség utazott varsóba

gk/e zs hgy

1970. március 9.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn pártmunkásküldöttség utazott varsóba jakab sándornak, a központi bizottság tagjának, az agitációs és propaganda osztály vezetőjének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren garai róbert, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. jelen volt bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

17.32/e

bb. 63. elutaztak budapestről a kisz újságíró-vendégek

t pr/gk/e hgy

1970. március 9.

befejezte kéthetes magyarországi tanulmányutját az az újságíró-delegáció, amelynek tagjai - a szovjetunió, bulgária, lengyelország, a német demokratikus köztársaság, csehszlovákia, románia, mongólia és jugoszlávia ifjúsági sajtójának képviselői - a kisz központi bizottságának vendégeként hazánk negyedszázados fejlődésével, a magyar fiatalok életével ismerkedtek. az ifjúsági újságírók és rádióriporterek itt-tartózkodásuk során el-látogattak a lenin kohászati művekbe, a diósgyőri gépgyárba, jár-tak a veszprémi vegyipari egyetemre, a zánkai üttörőváros épít-kezésénél s több napot töltöttek a fővárosban. /mti/

20.12/e

- 38 -

v e g e

NA 2100

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 10.

bb. 1. tévékamerával lenin utján - centenáriumi műsorok a televízióban

i ol/gk/ny zs hgy

1970. március 10.

a lenin-centenáriumi megünneptetésére különös gonddal készült fel a magyar televízió műsorszerkesztősége. a „pamir 69,” című, máris népszerű sorozat a következő hetekben, hónapokban is nyomon követi a magyar internacionalisták útját s fölkeresi harcuk színhelyét, külföldi metropolisokban kíséri végig lenin útját a szovjet televíziótól kapott dokumentumfilm, amelyet hazai kiegészítő anyagokkal láthatnak a magyar televízió nézői. ugyancsak a szovjet televíziótól érkezik budapestre a „haj-nali kivégzés,” című film is, amely lenin bátyjának állít emléket.

március 21-én sugározza a televízió a cserhatmi imre irából készült „volt egyszer egy borbély,” című tévéjátékot, amely 1919-ben egy magyar kisvárosban játszódik. április 22-ére tervezik gyurkó lászló „döntés,” című oratóriumának bemutatóját. a mű a bolsevik párt 1917. október 24-i - tehát a forradalom győzelmének előestéjén tartott - központi bizottsági üléséről szól. a szovjet televíziótól kapott dokumentumfilm felhasználásával televízióra alkalmazzák majakovszkij lenin-poémáját.

az integrál - marxista tudósok közreműködésével - napirendjére tűzi a lenini eszmék korszerűségének kérdéseit. az „írók, könyvek, kritikusok,” című sorozat ismerteti az évforduló alkalmából megjelenő lenin-műveket, illetve a leninről szóló irodalmi alkotásokat.

/folyt köv/

-1-

NA

bb 1. / tévékamerával.....folyt/ny

az ifjúsági műsorok keretében a hétméterföldes kamera folyamatosan beszámol a magyar uttóré szövetség „szabad hazában, Lenin utján„ elnevezésű mozgalomáról, bemutatják a szovjet televízió „elbeszélések Leninről„ című sorozatának két epizódját, amely Lenin gyermek-, illetve ifjúkorával foglalkozik.

a kisz kb által az évfordulóra meghirdetett pályázat anyagának felhasználásával műsort készítenek „Lenin a képzőművészetben„ címmel. a televízió politikai tanfolyamának keretében összefoglaló előadást is terveznek a legfontosabb Lenin tanításokról. /mtl/

eabb 3. „konzerválják„ a magyar fűszerpaprikát

1 jf/gk/ny le hgy 1970. március 10.

a konzerv- és paprikaipari kutató intézet irányításával tíz kutatóközpontban láttak hozzá a magyar fűszerpaprika „konzerválásához„

a program szerint 15-25 százalékkal növelik a növény terméshozamát. további lényeges követelmény, hogy a szedés időpontját egy héttel előbbre hozzák, tehát rövidítsék a fűszerpaprika tenésztidőjét. a holdankénti termésátlag az évtized második felében elérheti a 60 mázsát is, a jelenlegi 35-40 mázsával szemben. a termésvesztéseket - megfelelő növényvédelmi technológiák kidolgozásával - 10 százalékkal kívánják csökkenteni.

külön fejezet a növény festékanyag-tartalmának növelése, aminek fontos szerepe van a paprika külföldi versenyképességének erősítésében. a fűszerpaprika jelenleg kilógrammonként négy-öt gramm olyan anyagot tartalmaz, amely élénk színt ad az ételműanyagoknak. ezt az arányt javítani kell, legalább 8-10 grammra igyekezni növelni a festéktartalmat, bőven van tennivaló a fűszerpaprika nagyon kényes utóértelésének gyorsításánál: amennyiben a meglévő lárolási eljárást sikerül kiválasztani, úgy 20 százalékkal csökkenthető a raktározási veszteség. a gyártástechnológiát is modernizálják. /mtl/

-2-

NA

bb 2. több mint tízezer személygépkocsi Lengyelországból

1 sz/tr/ny le hgy 1970. március 10.

a magyar megírt és a lengyel pol-mot külkereskedelmi vállalatok a magyar- lengyel államközi kereskedelmi szerződés kontingenseinek túlnyomó részét kihasználva már megkötötték magánjogi szerződéseiket a lengyel gyártmányú személygépkocsik 1970. évi importjára. az államközi szerződés ugyanis lehetővé teszi arra, hogy ebben az évben több mint tízezer személygépkocsit érkezzék Lengyelországból: hétézer polsi fiat és 3.300 warsawa kocsit importálhat a magyar külkereskedelem. míg a polski fiatok főként a magánszemélyeknek jutnak, addig a warsawa gépkocsik - nagy strapabírásuknál fogva - vidéken, s ott is elsősorban a termelőszövetkezetekben, iparvállalatoknál kerestek különösen nagyarányú a polsi fiat behozatalának növekedése, tavaly ugyanis ebből a típusból mindössze kétezer érkezett: jelenleg 6 000- nek az importjára rendelkezik magánjogi szerződéssel a megírt és a további ezernek a vásárlásáról előreláthatólag a onv-n írják alá a szerződést. /mtl/

bb 5. mezőgazdasági kisgép pályázat

1 sz/tr/ny le hgy 1970. március 10.

a kisipari szövetkezetek fokozni kívánja a háztáji és kisegítő gazdaságokban jól használható mezőgazdasági, kisgépek és eszközök gyártását. ezért az okisz a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériummal együttesen pályázatot hirdet kisgépek és eszközök tervezésére és szerkesztésére. a pályázat beküldésének határideje 1970. július 31. a pályázatra érkező gépek mintadarabjait a 67 országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon az okisz pavilonjában mutatják majd be.

a pályaműveket egy 25.000 forintos első, két 15.000 forintos második és három 10.000 forintos harmadik díjjal jutalmazzák. az elfogadott pályaművek illetve prototípusok sorozatgyártásáról a szövetkezeti ipar gondoskodik. / az érdeklődők részletes felvilágosítást kaphatnak a mém-ben a 113-000 / 11-54 számon, az okisz-ban a 189-031 számon. /mtl/

-3-

NA

bb. 4. betörte a kirakatot, fényképezőgépet lopott - héthónapi szabadságvesztés

1 bc/lk/e zs hgy

1970. március 10.

skoda károly, 22 éves utazó-rakodó a rákóczi úton kiszemelt egy ofotért kirakatot, s elhatározta, hogy onnan fényképezőgépet fog elemelni. éjszaka betörte a portálüveget, s a kirakattól öt fényképezőgépet és egy filmfelvevő készüléket kivett, majd hazavitte és a pincében elrejtette. egy fényképezőgépet megkísérelt értékesíteni, de rajtavesztett, mert a körözött készüléket lefoglalták és értesítették a rendőrséget. a házkutatásnál a többi készüléket is megtalálták, majd visszaadták az üzletnek.

a központi kerületi bíróság skoda károlyt héthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb. 6. megszabolázzák a galga-patakat

vid gö/e ká hgy

1970. március 10.

husz év óta nem rendezték, kotorták a galga-patakat. ennek következtében eliszaposodott a medre, s a tavaszi olvadás-kor vagy a hosszabb ideig tartó eszések után a megáradt patak 6-7 ezer hold mezőgazdasági területet önt el. ez évben megkezdődik a patak szabályozása. az 1973-ig tartó munkálatok során a vízfolyás alsó pontjától, a zagyva-torkolattól felfelé haladva acsály, 43 kilométer hosszan rendezik a medret a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság dolgozóinak többek között megkésztésére. a patak vízlevezető képességét, az alsó szakaszon 11 kilométer hosszú gát épül, négy új híd ivelt át majd a galgát, örtelepek létesülnek, s megépítik az urh-val felszerelt árvízvédelmi hírközlő láncot. a nagy munkából az idén a tura határáig terjedő szakasz készül el. /mti/

bb. 7. újabb műterem-lakások épülnek szentendrén

vid/gö/e ká hgy

1970. március 10.

a világhírű szentendrei művésztelep tavaly 12 műterem-lakással gazdagodott. az idén ugyancsak 12 művész számára készül új otthon a vöröshadsereg útján lévő régi telepet lebontják, s korszerű műtermes lakásokat építenek helyére. a szentendrei építőipari ktsz a lakásokon kívül kiállítótermet is épít, amelyet 1971-ben nyitnak meg. /mti/

- 4 -

bb. 8. kisméretű, nagyteljesítményű videoton autórádiók

vid/e ká hgy

1970. március 10.

a székesfehérvári videoton gyárban elkészítették annak a kisméretű és nagyteljesítményű autórádióknak a mintasorozatát, amelyet nagy sorozatokban elsősorban a szovjet fiat-kocsik számára gyártanak majd a hét szilícium tranzistoros készüléket a videoton rádió fejlesztési osztályának szakemberei szerkesztették. az ötvenes mintasorozat példányai most részben a laboratóriumokban, részben kocsikba beépítve vizsgáznak. a sorozatgyártás májusban kezdődik. úgy tervezik, hogy a szovjet exporton kívül az idén négyezeret gyártanak a hazai autósok részére is. a tízenkét voltos akkumulátorral üzemeltethető autórádió három wattos hangerővel működik.

előzetes tárgyalások szerint az idén 11 000, jövőre 70 000 autórádiót gyárt és szállít a szovjetunióba a videoton. /mti/

bb. 9. hogyan írtható ki a hinár a velencei-tóból?

vid/e ká hgy

1970. március 10.

évek óta megoldatlan probléma a velencei-tóhoz a hinárir-tás. második legnagyobb tavunk rendkívül gazdag növényi tápanyagokban, ezért ideális „talaj”, a különböző vizinövények számára a hinárir-tás a tó nagyarányú fejlesztése kapcsán most ismét napirendre került. a velencei-tavi intézőbizottság ez ügyben a vizkutató intézet véleményét kérte, s annak alapján lát hozzá a munkához.

a hidrobiológusok megvizsgálták a tó hinárráttományát, s megállapították, hogy a júliusi vegetáció idején a hinármennyiség eléri a 345 000 mázsát. ez holdanként 115 mázsa hinárt jelent az ir-tást azonban csak alapos tudományos vizsgálatok után lehet megindítani, mert a túl gyors, „drasztikus”, eljárások kellemetlen következményekkel járhatnak. a hidrobiológusok véleménye szerint ugyanis a hinár nagyfokú szervesanyag-lekötő képessége megakadályozza a víz virágzását, az egysejtű szervezetek, planktonok, algák kellemetlen szagot okozó elszaporodását.

a velencei-tavi hinár tehát csak fokozatosan írtható ki. e célra a legalkalmasabbnak az élőszervezetek, a növényevő amurok, plankton- és algaevő busák, törmelékevő rákok betelepítése látszik.

/folyt. köv. /

- 5 -

bb. 4. betörte a kirakatot, fényképezőgépeket lopott - héthónapi szabadságvesztés

1 bc/lk/e zs hgy

1970. március 10.

skoda károly, 22 éves utazó-rakodó a rákóczi uton kiszemelt egy ofotért kirakatot, s elhatározta, hogy onnan fényképezőgépeket fog elemelni. éjszaka betörte a portálüveget, s a kirakattól öt fényképezőgépet és egy filmfelvevő készüléket kivett, majd hazavitte és a pincében elrejtette. egy fényképezőgépet megkísérelt értékesíteni, de rajtavesztett, mert a körözött készüléket lefoglalták és értesítették a rendőrséget. a házkutatásnál a többi készüléket is megtalálták, majd visszaadták az üzletnek.

a központi kerületi bíróság skoda károlyt héthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb. 6. megzabolázzák a galga-patakat

vid gö/e ká hgy

1970. március 10.

husz év óta nem rendezték, kotorták a galga-patakat. ennek következtében eliszaposodott a medre, s a tavaszi olvadás-kor vagy a hosszabb ideig tartó esőzések után a megáradt patak 6-7 ezer hold mezőgazdasági területet önt el. ez évben megkezdődik a patak szabályozása. az 1973-ig tartó munkálatok során a vízfolyás alsó pontjától, a zagyva-torkolatától felfelé haladva összesen 43 kilométer hosszan rendezik a medret a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság dolgozói. többek között megkészezik a patak vízlevezető képességét. az alsó szakaszon 11 kilométer hosszú gát épül, négy új híd iveli át majd a galgát, örtelepek létesülnek, s megépítik az urn-val felszerelt árvízvédelmi hírközlő láncot. a nagy munkából az idén a tura határáig terjedő szakasz készül el. /mti/

bb. 7. újabb műterem-lakások épülnek szentendrén

vid/gö/e ká hgy

1970. március 10.

a világhírű szentendrei művésztelep tavaly 12 műterem-lakással gazdagodott. az idén ugyancsak 12 művész számára készül új otthon a vöröshadsereg útján lévő régi telepet lebontják, s korszerű műterem lakásokat építenek helyére. a szentendrei építőipari ktsz a lakásokon kívül kiállítótermet is épít, amelyet 1971-ben nyitnak meg. /mti/

- 4 -

bb. 8. kisméretű, nagyteljesítményű videoton autórádiók

vid/e ká hgy

1970. március 10.

a székesfehérvári videoton gyárban elkészítették annak a kisméretű és nagyteljesítményű autórádióknak a mintasorozatát, amelyet nagy sorozatokban elsősorban a szovjet fiat-kocsik számára gyártanak majd. a hét szilícium tranzistoros készüléket a videoton rádió fejlesztési osztályának szakemberei szerkesztették. az ötvenes mintasorozat példányai most részben a laboratóriumokban, részben kocsikba beépítve vizsgáznak. a sorozatgyártás májusban kezdődik. úgy tervezik, hogy a szovjet exporton kívül az idén négyezeret gyártanak a hazai autók részére is. a tízenkét voltos akkumulátorral üzemeltethető autórádió három wattos hangerővel működik.

előzetes tárgyalások szerint az idén 11 000, jövőre 70 000 autórádiót gyárt és szállít a szovjetunióba a videoton. /mti/

bb. 9. hogyan írtható ki a hinár a velencei-tóból?

vid/e ká hgy

1970. március 10.

évek óta megoldatlan probléma a velencei-tónál a hinárirítás. második legnagyobb tavunk rendkívül gazdag növényi tápanyagokban, ezért ideális „talaj”, a különböző vizinövények számára. a hinárirítás a tó nagyarányú fejlesztése kapcsán most ismét napirendre került. a velencei-tavi intézőbizottság ez ügyben a vizkutató intézet véleményét kérte, s annak alapján lát hozzá a munkához.

a hidrobiológusok megvizsgálták a tó hinárrátmennyát, s megállapították, hogy a júliusi vegetáció idején a hinármennyiség eléri a 345 000 mázsát. ez holdanként 115 mázsa hinárt jelent az írtást azonban csak alapos tudományos vizsgálatok után lehet megindítani, mert a túl gyors, „drasztikus”, eljárások kellemetlen következményekkel járhatnak. a hidrobiológusok véleménye szerint ugyanis a hinár nagyfokú szervesanyag-lekötő képessége megakadályozza a víz virágzását, az egysejtű szervezetek, planktonok, algák kellemetlen szagot okozó elszaporodását.

a velencei-tavi hinár tehát tehát csak fokozatosan írtható ki. e célra a legalkalmasabbnak az élőszervezetek, a növényevő amurok, plankton- és algaevő busák, törmelékevő rákok betelepítése látszik.

/folyt. köv. /

- 5 -

bb. 9. /hogyan írható ki... folyt./e

a tó halasztására tervjavaslatot készítettek a teljes hi-
nármenység kiirtására - beleértve a természetes ujlatot is
- évente 115 000, egyenként 30 dekagrammos amur betelepítésére
van szükség két- három éven át

az ingyen takarítómunkások a tó „károsítása”, nélkül el-
tűntetik majd a felesleges vizinövényeket. /mti/

bb. 10. közös lakásközvetítő irodát szerveznek a pécsi felsőok-
tatási intézmények

vid/e ká hgy

1970. március 10.

a kisz baranya megyei bizottsága mellett működő egyetemi
és főiskolai tanács határozatot hozott arra, hogy a fiatalok
lakáskörülményeinek javítása érdekében közös albérleti irodát
állítsanak fel. a tanárképző főiskolán már a múlt év őszén
megalakult a lakásközvetítő iroda és tevékenysége nyomán ész-
revehetően megjavult az albérletben lakó főiskolások hely-
zete.

a kedvező tapasztalatok nyomán határozott most úgy az egye-
temi és főiskolai tanács, hogy az érdekvédelmi akciót kiterjesz-
tik az összes pécsi felsőoktatási intézményre. ennek megfelelő-
en az orvostudományi és a jogi egyetem, a tanárképző, a vegyi-
gépipari és a zeneművészeti főiskola közös lakásközvetítő iro-
dát állít fel a városban. az iroda munkatársai összegyűjtik a
lakáscímeket, megvizsgálják a felkínált albérleti szobákat, s
ennek alapján ajánlják vagy nem ajánlják azokat a hallgatóknak
év közben is ellenőrzik a fiatalok helyzetét.

az albérleti szobák mellett munkát is közvetít majd az iro-
da azoknak az egyetemistáknak és főiskolásoknak, akik anyagilag
részreulnak erre, s szabadidejükben szívesen vállalnak kisebb-
nagyobb szellemi vagy fizikai munkát. az albérletet és munkát
közvetítő irodát a pécsi felsőoktatási intézmények együttesen
tartják fenn. /mti/

- 6 -

bb. 11. magyar-finn szótár a finneknek

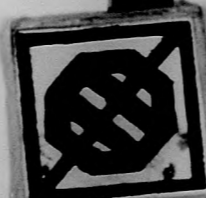
vid/e ká hgy

1970. március 10.

dr. nyirkos István, a debreceni Kossuth Lajos tudományegye-
tem adjunktusa, aki öt évtizedig oktatta a helsinki-i egyete-
men a magyar nyelvet - a finn irodalmi társaság felkérésére ma-
gyar-finn szótárt szerkesztett. az első magyar-finn zsebszótárt
még 1934-ben adták ki Helsinkiben, s a magyar nyelv iránti ér-
deklődés készítette a finnek arra, hogy most újabb szótárt ad-
janak ki a magyar nyelvet tanulni szándékozók részére, a 19 000
szócikket és 26 000 adatot tartalmazó szótár Helsinkiben jelent
meg. /mti/

NA

- 7 -

bb 12. megkészszerzi export-szállításait a péti nitrogénművek
vid-ká kcs hgy 1970. március 10.

a tervek és a kereskedelmi megállapodások szerint az idén megkészszerzi export-szállításait a péti nitrogénművek. termékeik iránt évről évre nő a kereslet, ezt mutatja, hogy 1969-ben már négyszer annyi vegyianyagot szállítottak külföldre, mint azt megelőzően.

az egyre növekvő lehetőségek a gyár rugalmas műszaki fejlesztésének tulajdoníthatók, hiszen ebben az évben is számos technológiai, és gyártmány módosítással alkalmazkodnak a vásárlók igényeihez. a növekvő keresletre az üzemszerek gyors bővítésével reagálnak. ennek megfelelően az idén megkészszerzik a furfuril alkohol üzem kapacitását, hasonlóan bővítik a szorbit üzem termelését is. sok gondot okoz azonban a gyár vezetőinek, hogy a csomagoló ipar nem tart lépést az export-igényekkel. hiába keresik a pétiek az olcsó, vékonyfalú hordókat - gyártásával nem foglalkoznak, hasonló hiánycikk a poralaku készítményeket védő dob is. így a drága edények, esetleg azok oda-vissza szállítása növeli a költségeket. legutóbb finn és spanyol megrendeléseket kellett lemondani a megfelelő csomagoló eszközök hiányában. /mti/

bb 13. nyolc termálkut egy termelészövetkezetben
vid-ká hgy 1970. március 10.

hazánk legnagyobb hévizes gazdasága, a szentesi termáltsz. üzemegységben 8 kut ontja a termálvizet. a tizennyolcezer holdas szövetkezet kutjai percenkint átlagosan 1 700 liter 80-90 fokos forróvizet adnak, amit sokrétűen hasznosítanak. hévizzel fűtik az összesen 100 000 négyzetméter alapterületű üvegházakat, a szociális épületeket, a gépműhelyeket, a baromfi-nevelő házakat és a borjutelepet. /mti/

-8-

14. újabb hűtőház épül vas megyé-,
cd-ká szb hgy 1970. március 10.

könszerű hűtőházat épít vas megye legnagyobb gyümölcsstermelő nagyüzeme, a csepregi állami gazdaság. az ötszáz vagon gyümölcs tárolására alkalmas, 40 millió forint berunázással épülő létesítmény a gazdaság 800 holdas gyümölcsöséhez és a vasútállomáshoz közel kap helyet.

a hűtőházat a tervek szerint a jövő év szeptemberében helyezik üzembe. /mti/

bb 15. husz éves a debreceni népi együttes
vid-ká szb hgy 1970. március 10.

megkezdődtek a próbák és az előkészületek a husz évvel ezelőtti alakult debreceni népi együttes jubileumi előadására. a két évtizeddel ezelőtti alakult együttes dr. béres andrás irányításával hazai és külföldi előadásokon egyaránt nagy sikereket aratott. husz esztendő alatt 16 alkalommal 12 országban jártak, s több mint ezer fellépésük volt külföldön.

a jubileumi műsort „husz éves a debreceni népi együttes,, címmel májusban mutatják be debrecenben. /mti/

bb 16. egy méterrel megemlik a medvei duna-hidat
vid-ká szb hgy 1970. március 10.

négy évig tartó munkához kezdte meg a felvonulást a hét elején a kpm győr-sopron megyei közúti igazgatósága. ezalatt az idő alatt 80 millió forint költséggel felújítják és egy méterrel megemelik a medvei duna-hidat. a nagyszabású munkát részben a biztonságos dunai hajózás tette szükségessé, részben pedig a hidet felkészültével tehermentesíteni kívánják a rajkai határátkelő állomást. a megerősített hidon az eddiginél jóval nagyobb forgalmat bonyolíthatnak le a szomszédos szlovákia és hazánk között.

a közúti igazgatóság az idén hozzálát az árpási rába-híd felújításához is, amelyre két év alatt 8 millió forintot költ. /mti/

8.35/szb -9-

bb 17. harminc millió tonna szén a lencse-hegy gyomrában -
uj bánya mélyítését kezdték meg a dorogi szénmedencében

vid-ká kcs hgy

1970. március 10.

uj bánya mélyítését kezdték meg a dorogi szénmedencében. esztergomtól délre, az ugynevezett lencse-hegy alatt a szénbányák kutatói már évekkel ezelőtt uj, teljesen érintetlen szénterületet fedeztek fel, a szeizmikus mérésekkel és kutató furásokkal pontosan kimutatták, hogy a mélyebb szintekben 27 millió tonna, a felső szinten pedig 3 millió tonna szén rejtőzik. a széfvagyon kiaknázására tervezett uj bánya nyitása azonban évről-évre húzódott, hiszen országosan kisebb szénkereslettel számoltak most a dorogi szén iránt megnyilvánuló növekvő érdeklődés megérlette a beruházás megkezdését. először a könnyebben hozzáférhető, felső szinten lévő 3 millió tonna szén aknázák ki, körülbelül 11 év alatt.

az uj bánya beruházására több mint 90 millió forintot költenek. ez az összeg azonban rövid idő alatt megtérül, a szén minősége ugyanis kiváló, fűtőértéke meghaladja a 5000 kalóriát.

a tervek szerint az első lencse-hegyi bányában a legkorszerűbb fejtési, robbantási és szállítási módszereket vezetik be. így magas termelékenységgel és kedvező önköltséggel fejtik majd a szénét. az uj bányában 1972-ben kezdik meg a széntermelést.
mtl/

bb 21. uj hév szerelvények a szentendrei vonalon

1 pr/gk kcs hgy

1970. március 10.

uj, ndk-gyártmányu hév-szerelvényeket vásárolt a budapesti közlekedési vállalat. az m10-es jelzésű háromrészes motorvonatok prototípusa már elkészült - kiállították a lipcsei vásáron is. a korszerű - a korábbinál jóval kényelmesebb - szerelvényekből budapest 1971 végéig tizenhatot kap. a járművek számtalan újdonsággal szolgálnak: az eddigi négy peron helyett az m 10-eseken csak három lesz, ezzel az utastér növekedett meg. a kocsik télen fűthetők, fénycsővilágítással felszereltek, ülésők párnázott habszivacs. miután elődjüknél korszerűbb futóművel látják el, „nyugodtabban”, futnak, nem „döcögtenek”, az utasokat. a bkv úgy tervezi, hogy az uj szerelvényeket a szentendrei vonalon állítja forgalomba. /mtl/

8.25/kcs

-10-

Tb
9.45

bb 18. Lávát olvasztanak a hajdani tűzhányók kőzetéből -
bazaltgyapot üzem tapolcán

vid-ká szb hgy

1970. március 10.

bazaltgyapot gyártására készülnek fel a könnyübeton- és szigetelőanyagipari vállalat tapolcai gyáregységében. a technológiát a veszprémi vegyipari egyetem szilikát tanszéke dolgozta ki. lényege: a bazaltot kohósítják, ismét folyékony lávává változtatják az évezredek alatt megszilárdult kőzetet. a kokszágyban izzó bazalt a magas hőmérsékleten megolvad és levegő befúvatással egy centrifugára kerül, ahol a gyapotszálak kialakulnak.

a bazaltgyapot rendkívül jó hang és hőszigetelő: az építőipar nagy mennyiségben igényli. a hagyományos felhasználási mód mellett sikeresnek ígérkező kísérleteket kezdtek a bentonittal kevert, ugyancsak bazaltgyapottól készülő keménylemez előállítására.

a fontos anyag gyártását - tekintettel a palatontól északra levő lelőhelyekre - tapolcán kezdik meg. itt, a részlegesen már üzemelő perlit gyárban rendezik be a bazaltgyapotot előállító üzemet. /mtl/

bb 19. vb-ülések a fővárosban

t g j zsb zs

1970. március 10.

az engedély nélküli építkezésekről tárgyalt keddi ülésén a XXI. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. csepelen évről-évre csökken az illegálisan emelt épületek száma: 1967-ben 89, 1968-ban 79, tavaly pedig 58 esetben derült fény engedély nélküli építkezésre. a „papírok nélküli”, építmények többsége mellék- és toldalék épület, illetve garázs, de akad köztük egész kis lakóház is. a tanács tavaly 45 zugépitettőt határozatban kötelezett a bontásra; a többiek kisebb-nagyobb bírsággal „meguszták”. néhány esetben ugynevezett fennmaradási engedély beszerzésére kötelezték az építetteket, akik ugyan engedély nélkül építkeztek, de az épületek a városrendezési előírásoknak, illetve az országos építészeti szabályzatban foglaltaknak megfeleltek. a vb ugy foglalt állást, hogy a jövőben is a legszigorúbban kell eljárni az engedély nélkül építkezőkkel szemben.

csaknem 65 millió forintot költenek az idén a lakóépületek felújítására - közölték a XII. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén, amelyen az idén tatarozásra kijelölt házak címjegyzékét hagyták jóvá. az ingatlankezelő vállalat programjában 32 lakóház teljes felújítása szerepel. ezek között van a bán utca 1/a., a galántai utca 12., a kékgolyó utca 2/c., a sasfiók utca 8. és a városmajor utca 34. szám alatti épület. tizennégy épület tetőszerkezetét hozzák rendbe, s 11 épület homlokzatát újítják fel.
/folyt.köv./
8.45/szb

-11-

Tb
9.45

bb 19. vb-ülések...1.folyt./ kcs

a iii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága előtt az igazgatási osztály számolt be munkájáról, a tanács szakigazgatási szervei közül az igazgatási osztály bonyolítja le a legnagyobb forgalmat: évente körülbelül 10 000 ügyirattal, s mintegy 50 000 ügyféllel foglalkoznak. a „házi” statisztika szerint 32 fajta ügy - egyebek közt anyakönyvi, szabályértései, kisajátítási, helyiséggazdálkodási ügyek, továbbá a tartási, az öröklési és az életjáradéki szerződések megkötésének jóváhagyása, illetve ellenőrzése - tartozik az osztályhoz. /mti/

bb 20. utaspanaszok nyomában

1 pr/gk kcs hgy

1970. március 10.

a bkv panaszügyi irodáján a napokban gyors statisztikát készítettek a hozzájuk érkező levelekből, telefonokból, eszerint az elmúlt esztendőben 3739 észrevétel, panasz, illetve jelentés érkezett a vállalatokhoz, jóval több, mint az azt megelőző évben, ennek magyarázata főként az, hogy a kalauz nélküli közlekedés bevezetése óta megszorodtak az ellejárás pót díjazásokkal kapcsolatos viták, a panaszügyi iroda minden ügyet megvizsgál, az egyszerűbbekben, amelyek csupán tájékoztatást igényelnek, azonnal intézkedik is, a komolyabb kivizsgálást, bízhatóbb elemzést kívánó ügyek a vállalat vezetői elé kerülnek, az iroda tapasztalatai szerint egyre kevesebb az egyéni sérelem, a beérkezett panaszok, észrevételek nagy része inkább közérdekű problémét tesz szóvá, segítő szándéku.

a „panasz-statisztikák”, összevetése egyébként a forgalombiztonság javulására, a járművezetők nagyobb óvatosságára utal, a korai indításokkal kapcsolatos észrevételek száma 32 százalékkal, a megállás elmulasztása miatti panaszok pedig csaknem 20 százalékkal csökkentek. a legtöbb szó a 2-es, az 5-ös, a 20-as, a 24-es, az 56-os és a 89-es autóbusszjáratokat érte - a budapestiek szerint ezek a kocsik közlekednek a legrendszertelenebbül, az utasok szerint közlekedési csúcsidekben a 8-as, a 15-ös, a 21-es, a 36-os és a 40-es autóbusszok, a 2-es és a 67-es villamosok a legzsúfoltabbak, a goromba, modortalan kalauzok, vezetők ellen az elmúlt esztendőben a bkv-nál 35 fegyelmi eljárást indítottak, a hűség kedvéért meg kell említeni viszont azt is, hogy a kalauz nélküli közlekedés bevezetése óta 64 esetben kellett feljelentenie a bkv-nak utasokat hivatalos személy elleni erőszak miatt, s 85-ször becsületsértésért. /mti/

8.45/kcs

-12-

bb 22.

t tz/tk szb bs

a mezőgazdasági és élelmiszeripari miniszterelnök tiszteletében kedden megkezdődött az v. budapesti műszaki film fesztivál - gyar bemutatója, amelyet a műszaki film tárcaközi bizottság támogatásával az optikai, akusztikai és filmtudományi egyesület rendezett.

I. FILM

Március 24-ig 280 filmet vetítettek le, ezek közül 244 film számára a két hét tulajdonlépés időtartama alatt, ami a magyar szakemberek most szemelik ki azt a szűrt, amely áprilisban nemzetközi zsűri elé kerül, a többit egyelőre csak meg akarják ismertetni a magyar műszakiakkal.

a jelenlegi bemutató sorozat ugyanis csak magyar közönség előtt zálik annak ellenére, hogy a filmek közül csupán 95 készült hazánkban, a többit 13 európai ország, illetve Kanada és az egyesült államok nevezte a fesztiválra, a filmeket tartalmaik alapján szakmai csoportokban vetítik, külön-külön mutatják be a műszaki alaptudományok és az egyes iparágak, illetve az egészségügy, az erdő-, a mező- és az élelmiszeripari közlekedés, a szállítás és végül a vezetés, a szervezés és az informatika aktuális kérdéseivel foglalkozó filmeket.

a bemutató egyúttal a vii. országos műszaki filmszemle feladatát is betölti, amennyiben a tavaly készült magyar műszaki filmeket most rangsorolják a kutató, oktató, tájékoztató, termékpropaganda-, dokumentum-, illetve népszerű tudományos filmek kategóriájában. /mti/

bb 23. nemzetközi tudományos tanácskozás a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemekkel kapcsolatos vizsgondokról

t tz/tk szb bs

1970. március 10.

kedden a technika házában megkezdődött a mezőgazdasági és élelmiszeripari nemzetközi bizottsága - a cilia - négy napos tudományos tanácskozása, amelyet a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület rendezett.

/folyt. köv. /

11.30/szb

-13-

12¹⁰
To

bb 23. /nemzetközi tudományos..... 1. folyt./-szb

a tanácskozáson mintegy 200 hazai és körülbelül 120 külföldi - angol, belga, bolgár, csehszlovák, francia, holland, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, norvég, olasz, román, spanyol, svájci, szovjet és tunéziai - szakember tárgyalja meg azokat a módszereket, amelyeket a tudomány eddig dolgozott ki a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek munkája során keletkező szennyvizek tisztítására és ismételt felhasználásának lehetővé tételére.

a tanácskozást dr. holló jános egyetemi tanár és dr. tóth minály, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium főosztályvezetője nyitotta meg, majd r. ammon homburg-saar-i egyetemi tanár tartott bevezető előadást „a víz az élet eleme”, címmel. a továbbiakban 44 előadás hangzik el, túlnyomóan külföldi szakemberek részéről. /mtl/

--

bb 24. a kedvezőtlen adottságu termelészövetkezetek vagyona is növekedett hajdu megyében

vifd-ká szb bs

1970. március 10.

a termelészövetkezetek gazdálkodásáról tanácskozott kedden debrecenben a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították: a közigazgatási ösztönzőket jól kamatoztatták az elmúlt esztendőben a hajdusági közös gazdaságok, csaknem minden ágazatban rekord eredményt értek el. egy esztendő alatt 521 millió forinttal növekedett a tsz-ek halmozott termelési értéke. egyre jobban érvényesül az a szemlélet, hogy csak a szilárdan megalapozott közös gazdaság fejlődése gyors ütemű. ezt tükrözi a fejlesztési alap felemelése 287 millió forinttól 457 millió forintra. a termelészövetkezetekben 29 helyen kezdődött meg a szakközpontok építése. tavaly az építési beruházások összege a korábbi esztendő 200 millió forintjáról 520 millió forintra emelkedett. a végrehajtó bizottság felhívta a szövetkezeti vezetők figyelmét a gépi beruházásokra: a géppark jelentős része ugyanis elöregedett.

hajdu-bihar megyében jelenleg 39 kedvezőtlen adottságu termelészövetkezetet tartanak számon, s ezek megkülönböztetett állami támogatást kaptak. megállapította a vb ülés, hogy a gazdaságok többsége jól kamatoztatta a segítséget. a kedvezőtlen adottságu tsz-ek vagyona több mint tíz százalékkal növekedett 1969-ben. /mtl/

--

11.36/szb

-14-

12¹⁰ /6

bb 27. agrogenetikai szakosztály alakult

t tz/lk szb ie

1970. március 10.

új szakosztály alakult kedden a magyar agrártudományi egyesület keretében. az önálló agrogenetikai és nemesítési szakosztály megalakítása, mely közös munkaterületet, vitafórumot teremt a mezőgazdasági állattenyésztés területén - a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, a kertészkedésben, a szőlészetben, sőt - genetikával foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek számára.

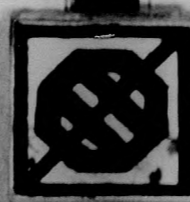
az élelmiszeripar egyes anyagok iránti újrafeltérési igények - nagyobb tápanyagtartalom, rövidebb tenésztidő, stb. - nagy mértékben fokozta az agrotechnikai kutatás és a nemesítő munka fontosságát. jól bizonyítják ezt a hazai eredmények, például a baromfitenyésztésben és a hibrid-kukorica etállításában, ahol ezek a kutatások az átlagnál jóval gyorsabban haladtak előre. /mtl/

--

13.10/szb

-15-

tm

bb 25. az általános iskolai ~~szak~~ rendszerű oktatásról
tárgyalt: zala megyei tanács vb.

vid-ká koc bs

1970. március 10.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén az általános iskolai oktatás helyzetéről tárgyalt, az ezzel foglalkozó jelentés megállapítja, hogy bár az általános iskolásoknak valamivel több, mint 90 százaléka szakrendszerű oktatást kap, 1 580 kislány még mindig nem részesült ilyen jellegű oktatásban, ezek a tanulók távol laknak a körzeti központoktól, súlyos gond a tanteremhiány, ezt a következő 5 év alatt kívánják megoldani, ezzel egyidőben további 6 körzeti iskolát alakítanak ki, amelyekbe 20 községből vonják össze a tanulókat.

hiányos az iskolák felszereltsége is, a falusi iskoláknak mindössze 36 százaléka rendelkezik demonstrációs és kísérleti eszközökkel, a végrehajtó bizottság a megye üzeméhez és iparvállalataihoz fordult segítségért.
/mti/

bb 27. agrogenetikai szakosztály alakult

t tz/lk szb ie

1970. március 10.

új szakosztály alakult kedden a magyar agrártudományi egyesület keretében, az önálló agrogenetikai és nemesítési szakosztály rendeltetése, hogy közös munkaterületet, vitafórumot teremtsen a mezőgazdaság különböző területein, - a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, a kertészetben, a szőlészetben, stb. - genetikával foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek számára.

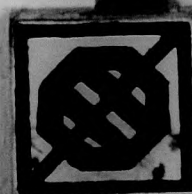
az élelmiszeripar egyes anyagok iránti újfajta igényei - nagyobb tápanyagtartalom, rövidebb tenyésztés, stb. - nagy mértékben fokozta az agrotechnikai kutatás és a nemesítő munka fontosságát, jól bizonyítják ezt a hazai eredmények, például a baromfitenyésztésben és a hibrid-kukorica előállításában, ahol ezek a kutatások az átlagnál jóval gyorsabban haladtak előre. /mti/

- -

13.10/szb

-15-

tm 10 1400

bb 26. japánba utazott az mnb delegációja

tm szb 1e

1970. március 10.

a bank of japan /japán nemzeti bank/ kormányzójának meghívására a magyar nemzeti bank delegációja dr. László Andor államtitkárnak, a magyar nemzeti bank elnökének vezetésével kedden japánba utazott, a delegáció a japán nemzeti bank mellett más nagy japán bankokkal is tárgyal a magyar-japán gazdasági kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről. /mti/

bb 28. negyedszázad a számok tükrében - az általános iskolai és középfokú oktatás fejlődése

1tf/gk szb zs

1970. március 10.

a magyar művelődésügy egyik legszebb eredménye, hogy napjainkban minden ötödik állampolgár részt vesz valamilyen iskolarendszerű oktatásban. 1938-ban alig 34 ezren végezték el a mai nyolc általános iskolai osztálynak megfelelő tanulmányokat, jelenleg ez a szám évenként több mint 180 000; s csaknem 90 százalékban a tankötelezettségi határon belül végeznek, a közoktatásra fordított összeget több esztendő óta meghaladja az évenkénti 7 milliárd forintot. egy diák nyolcévi általános iskolai oktatása 11 000 forintjába, négyesztendői középfokú oktatása körülbelül ugyanennyibe kerül az államnak.

1948-ban, az iskolák államosítása után alakult ki - a régi gimnázium alsó tagozatából és a polgáriból - az új iskola-típus, a nyolc osztályos általános iskola. tantárgy-rendszere, nevelési szisztémája arra épül, hogy azonos törzsanyagú oktatásban részesült fiatalokat bocsásson szárnyra. 1938-ban mindössze 5868 szakképzett tanár szolgált az alsófokú oktatás, és még az 1949-1950-es tanévben is csupán 7400 tanári képesítésű pedagógus működött, jelenleg pedig 30 ezernél több hasonló felkészültségű nevelő tevékenykedik az általános iskolákban. az országos szaktanerő-szükségletet a felső tagozatokban több mint 80 százalékban sikerült már kielégíteni.

1952-1953-ban kezdődött meg a hátrányos helyzetű falusi kisiskolák körzetesítése. ennek fokozatos kiterjesztésével ma már az egykori 400 000, vagyis minden harmadik kisdíákkal szemben - csak minden hatodik gyerek jár részben osztott vagy osztatlan iskolába, az arányok javulását nagyban szolgálják az általános iskolai diákotthonok - népszerűen: tanyai kollégiumok. az első 1954-ben hozták létre, jelenleg 84 általános iskolai diákotthon működik, több mint hater ezer diáknak adnak otthonot 237 nevelő felügyeletével. az iskolai napközi otthonok hálózata - ami szintén a felszabadulás után alakult ki - 200 000 tanuló számára nyújt rendszeres étkezést és állandó pedagógiai felügyeletet. /folyt.köv./

13.25/szb

-16-

To 1400

bb 28. /negyedszázad... 1. folyt./-szb

jelentős lépés volt a közoktatás fejlesztésében az a törvény, amely a korábbi 14 esztendőről további két évvel föl-emelte a tankötelezettség határát: akik a nyolc általános elvégzése után nem tanulnak középfokú iskolában tovább és napi négy órát meghaladó munkaviszonyba sem lépnek - 16 éves korukig továbbképző iskolába járnak.

az általános iskolai tanulók száma az 1969-1970-es tanév elején 1 178 000 volt, valamivel kevesebb az előző évinél. a felsőtagozatos tanulók 94 százaléka szakrendszerű oktatásban részesül.

elterjedőben vannak az oktatásban a szemléltető eszközökön túl az ugynevezett tömegkommunikációs formák, meghonosodott az iskolarádió és az iskolatelevízió rendszeres műsora. ezeket az adásokat az iskoláknak több mint 60 százaléka rendszeresen veszi. minden negyedik iskolának van már hangosfilm-vetítője, s az intézmények háromnegyed része rendelkezik diavetítővel. az általános iskolák felében található magnetofon, több mint 70 százalékában pedig rádió - az oktatás szolgálatában. az iskolai könyvtárak az ötvenes évek elején csak mintegy 300 000 kötettel rendelkeztek, azóta könyvtármányuk több mint tízszeresére növekedett.

a középiskolai továbbtanulás szempontjából oktatásügyünk - mind a tanintézetek, mind tanulók száma, mind a tananyag korszerűsége tekintetében - világviszonylatban is rangos helyen áll. a háború előtti utolsó tanévben 52 349 volt a középiskolás diákok száma. ezzel szemben az 1968-1969-es tanévben az ország 586 középiskolájában /1938-ban csak 285 volt/ 335 338-an tanultak. jelenleg a középiskolákban, csupán a nappali tagozaton a 15-18 éves korúaknak közel egyharmada, 230 000 fiatal tanul a középiskolai tanulók csaknem 60 százaléka leány. 1930-ban minden negyvenedik tanuló tett érettségi vizsgát, 1960-ra már minden huszadik; s ez az arány azóta is évről-évre emelkedett.

a középiskolai képzés korszerűsítése érdekében alapvető változást hozott az 1961-ben alkotott törvény, közismert nevén az oktatási reform. egyik eredménye: a gimnáziumok mellett megszületett - a felsőfokú tanulmányokra szintén előkészítő - szak-középiskolák rendszere. az ugyancsak megújított gimnáziumban az új formát a tagozatos /különböző nyelvi, matematikai, zenei, stb./ osztályok jelentik. az utóbbi években előtérbe került a dolgozók szakiskolai továbbtanulása is. az oktatási reform a régebbinél magasabb szintre emelte a szakmunkásképzést: a rossz emlékü inasiskolák helyett ma a szakmunkástanulókat 390, jórészt korszerű iskolában oktatják. kétszázhusz tanulóotthonban több mint 27 000 fiatal kényelmes elhelyezéséről, jó ellátásáról gondoskodnak. /mti/

13.30/szb

-17-

To 1400

a

bb 29. tizennégy óra 42 perc az ülésteremben - ötszáz oldalas jegyzőkönyv készült az országgyűlés idei első üléséről

i pr/gg kcs zs bs

1970. március 10.

a képviselők megnövekedett aktivitására, vitakedvére utal az a számszerűségeiben is érdekes gyorsmérték, amely az országgyűlés idei első üléséről készült. a háromnapos ülészen 35-en kaptak szót, 30-an a kormányelnöki expozéhoz, öt a legfőbb ügyész és a legesőbb bíróság elnökének beszámolójához kapcsolták mondanivalójukat. a hozzászólók között kifejtette véleményét a minisztertanács négy tagja, s az ülészen zárásul két interpelláció hangzott el. érdemes megjegyezni, hogy a kormányelnök legutóbb 1968 októberében számolt be a parlament plénuma előtt a kormányzati munkáról, a gazdaságirányítási rendszer reformjának első tapasztalatairól. a vitában akkor 13-an fejtették ki elképzelésüket./

a mostani ülészen egyébként a legaktívabbak a budapesti képviselők voltak, akik közül heten kértek és kaptak szót. a bács-kiskun megyeiek közül hárman szóltak hozzá, s a tolna, a vas, a veszprém és a zala megyeiek kivételével, minden megye hallatta hangját. a felszólalók legtöbbje - tízenegyen - mezőgazdasági témához fűzte észrevételeit, különösen foglalkoztak az ipar helyzetével, négyen közoktatással, neveléssel, kulturpolitikával, s hárman-hárman kül-, illetve belpolitikai kérdésekkel.

az ülészen szó szerinti jegyzőkönyvét, a magyar távirati iroda parlamenti gyorsírói készítették. a stáb - nyolc gyorsíró /közöttük három örökös magyar bajnok/ és hét gépirónő - a beszéd elhangzását követő 30-35 perc múlva már lediktálta, leírta a képviselő szavait. a háromnapos ülészen tisztá tanácskozási ideje 14 óra 42 perc volt./ naponta egy-másfél órás ebéddőn kívül csupán délelőtt és délután tartottak egy-egy 15-20 perces szünetet, sőt a harmadik napon még ebéddőn is megtakarítottak - a vita javára. az ülészen háromkötetes jegyzőkönyve csaknem 500 oldalt tesz ki, s az ülésteremben törtéteket kishiján 13 000 sorban rögzítette./ a gépirónők a diktálók szavai nyomán csaknem egymilliószor ütötték le az írógép beütít./ a jegyzőkönyv nemcsak a szónok szavait, hanem a közbeszólásokat is rögzíti.

/folyt.köv./
13.30/kcs

-18-

Tólv

✓ órával több, mint a tavalyi év első ülészen.

A képviselők a napi másfél

1

bb 29./ 14 óra...1.folyt./ kcs

az ülészen két kurióztatással is szolgált. az egyik: ognenovics milán, baranya megyei képviselő - „civilben”, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének titkára - élve a nemzetiségi képviselőknek biztosított jogokkal, felszólalásának néhány gondolatát anyanyelvén, szerb-horvátul mondta el. a másik inkább kedves figyelmesség volt: a z utolsó napon a férfi-kollégák virággal köszöntötték - előlegül a közelgő nőnapra - az országgyűlés nő-képviselőit.

a képviselők szavait őrző vaskos jegyzőkönyv az országgyűlés irodájára került, ott sajtó alá rendezik, s kinyomtatva megküldik a képviselőknek, valamint az összes érdekelteknek. egy példányát a minisztertanács titkárságára továbbítják, ahol gondosan kigyűjtik a különböző javaslatokat, indítványokat, majd a minisztertanács ülésén - téma szerint csoportosítva - átadják a z illetékes szaktárca „gazdájának”, a miniszteriumokban megvizsgálják a képviselők felvetéseit, érdemben intézkednek, s erről mind a képviselőt, mind az országgyűlés elnökét egyhónapon belül értesítik./mt1/

bb 31. „keltetőben a szabolcsi burgonya,”

vid-kz kcs bs

1970. március 10.

szabolcs-szatmár megyében - a tiszta felső szakaszának övezetében megkezdtek a közkezdelt „gülbaba”, és kisvárdai „rózsa”, korai burgonyafajták csiráztatását. több mint százötvenezer, egyenként 35-40 kiló gumót tartalmazó, ládát helyeztek el a „keltető házakban”, a rakamazi, vencesellői kisvárdai, dögei és mándoki termelőszövetkezetek. a meleg helységekben a burgonyagumó erőteljes csirát hajt április közepére, s így már akkor a szokásosnál egy hónappal korábban - megkezdhetik a „vetését”, a csiráztatott burgonya tenyészideje lerövidül, már május végén, június elején a piacra kerülhet az újburgonya. a szabolcs-szatmár megyei közös- és háztáji gazdaságok együttesen tízezer holdon termelnek ilyen módon primőr burgonyát./mt1/

13.40/kcs

-19-

Tólv

bb 30.

időjárásjelentés

tr szb bs

1970. március 10.

a meteorológiai intézet jelenti március 10-én, kedden délben:

párás idő

a balkán félszigettől az erdélyi medencén át a boteni öbölhöz húzó sávban erősen felhős az idő. többfelé havazik, a balkán félsziget néhány helyén esik az eső. az említett sávól keletre kevesebb a felhő, száraz, hidegszáz idő. nyugat-európában is vannak kisebb havazások, télies hőmérsékleti viszonyok mellett. a köztük közötti részeken változóan felhős, párás, ködös, de csapadékmentes az idő.

hazánkban hétfőn a nyugati megyékben borult, másfelől változóan felhős volt az ég. általában 1-6 órán át sütött a nap. a délutáni órákban a dunántul nyugati részein havazás kezdődött, amely az éjszaka folyamán a középső országrészre is áterjedt. a havazást később eső váltotta fel. a lehullott csapadék mennyisége területileg szeszélyesen oszlott meg csapadéknyom és 8 milliméter között. a hőmérséklet napközben a nyugati határszélen csak 2-6, máshol 6-10 fokig emelkedett. kedd hajnalra általában mínusz 3 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő, azonban néhány derültebb helyen, így kőszegen és szombathelyen mínusz 7 - mínusz 10 fokot mértek. a hajnali órákban helyenként köd képződött. ma délelőtt változóan felhős, párás, egy-két helyen ködös idő volt. ✓

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 2.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, mérsékelten emelkedik. várható időjárás szerda estig:

változóan felhős, párás, elsősorban éjszakai és reggel többfelé ködös idő. szórványosan előforduló kisebb havazással, esővel. mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 1 - mínusz 4 fok között, a derültebb helyeken kevéssel mínusz 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 4 - plusz 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 306 centiméter. /mt1/

13.43/szb

-20-

✓ Néhány helyről kisebb esőt jelentettek. A hőmérséklet 11 órakor 0 - mínusz 5 fok között volt.

bb 32. szabad árformába sorolták a broiler és a szexált naposcsibéket

1 jf/gk kcs 1e bs

1970. március 10.

a broiler és az ugynevezett szexált - nemenként már napos korban szétválogatott - naposcsibéket március 1-től az eddigi maximált helyett a szabad árformába sorolták. a broiler naposcsibe darabjéért eddig legfeljebb 5,50 ft-ot kérhettek a termelők. a takarmányárak azonban időközben emelkedtek, ezért - mint a mém illetékesei elmondották - vagy az árakat kellett volna ennek megfelelően kiigazítani, vagy pedig a szabad árkategóriát bevezetni. a minisztérium - és vele egyetértésben az országos anyag- és árhivatal - az az utóbbi lehetőség mellett döntött. ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy - sok más termékhez hasonlóan - a termelők és a vásárlók szabadon megegyezhetnek az árban, amely igazodik a tényleges igényekhez és a helyi körülményeknek megfelelően teszi érdekeltté a feleket a naposcsibe értékesítésében, illetve megvásárlásában.

az országban három nagy állami gazdaság - a bábolnai, a bolyai és a gödöllői - valamint két termelőszövetkezeti társulás - a hunnia hibrid és a magyar broiler - foglalkozik a broiler és a szexált naposcsibe keltetésével. a szakemberek szerint az árak egyelőre nem változtak és később is csak 30, legfeljebb 50 filléres áremelkedést hoz majd a maximált árforma eltörlése. /mt1/

--

bb 33. halálos üzemi baleset

1 hi/lk kcs zs bs

1970. március 10.

az építőipari termelőeszközkereskedelmi vállalat gubacsi hídfőnél lévő telepén hanzel sándor 53 éves rakodómunkás, érdi lakos tehergépkocsin állva várta az oda tolató targoncát, amely orrvilláján horganycsöveket szállított. a rakomány leengedésekor a targonca eleje megbillent, a horganycsövek a rakodómunkásra zuhantak, aki a helyszínen meghalt. az első megállapítások szerint a halálos balesetet a targoncát képesítés nélkül vezető olasz istván 29 éves sziget-szentmiklósi lakos szabálytalansága okozta. a felelősség tüzetesebb tisztázására vizsgálat indult. /mt1/

--

13.5/kcs

-21-

M 1425

bb 34. közlekedési balesetek

1 h1/lk szb zs

1970. március 10.

a mező imre ut, a sárkány utca és a vajda péter utca kereszteződésében szendrői miklós 34 éves gépkezelő, budapesti lakos ittasan fel akart ugrani a már elindított 23-as villamosra. visszaesett, súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők.

a XIX. kerületi hullay jeno utca és a vörös október utca találkozásánál vida lajos 20 éves segédmunkás motorkerékpárjával elütötte sztojka miklósné 38 éves háztartásbeli, budapesti lakost, akit a mentők súlyos sérüléssel vittek kórházba. a motorkerékpárvezető ellen eljárás indult.

a soroksári ut 1. szám előtt till margit 44 éves rokkant nyugdíjas, budapesti lakos figyelmetlenül lelépett a járdáról és elütötte egy teherautó. súlyos sérüléssel kórházba került.

a XIX. kerületi vöröshadsereg utja és hunyadi utca torkolatánál amorus lászló 54 éves lemezhuzó, budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy személyautó. súlyos sérüléssel vitték kórházba. /mti/

bb 35. motorvonat és pótkocsis vontató karambolja

vid-kz/tné szb bs

1970. március 10.

kedden a rábasömjéni vasútállomás után, egy sorompó nélküli átjárónál, összeütközött a Répcevisről sárvárra közlekedő motorvonat a sárvári kossuth termelőszövetkezet pótkocsis vontatójával. a vontató a téesz közeli majorjából 22 száz kilós serést szállított. a motorvonat körülbelül 15-20 méter hosszan magával sodorta a vontatót és a pótkocsit, amely végül is a két méter magas vasúti töltés mellé borult. kisklott a vonat két motorkocsija is.

fendrich lajos vontatóvezető, sárvári lakos súlyos sérülést szenvedett. keresztényi józsef rábasömjéni lakos, aki rakodóként a pótkocsin tartózkodott, a helyszínen meghalt, lakatos istván, ugyancsak rábasömjéni lakos pedig súlyosan megsérült. a motorvonat utasai között komolyabb sérülés nem történt. a pótkocsin szállított állatok közül kettő elpusztult, 13-at pedig le kellett vágni.

a pályatesten a forgalmat a kora délutáni órákban helyreállították. a baleset okának kiderítésére vizsgálat indult. /mti/

13.52/szb

NA 1440

-22-

bb 36. négy- és félmillió köbméter hó

vid-kz/tné kcs bs

1970. március 10.

négy- és félmillió köbméter havat takarítottak el az idén a közúti igazgatóság gépei, munkásai győr-sopron megyei közutjairól. a z ezze t kapcsolatos statisztikai összesítés szerint a tél, illetve a hó egy teljes negyedszázadon belül nem adott hasonló nagy munkát a győr-sopron megyei közúti igazgatóságnak. voltak napok, amikor a négy nagy teljesítményű hómaró mellett 24 hőkés pótkocsi és tucatnyi láncfalpas traktor birkózott a nem egyszer 3-4 méter magas hóskadályokkal. az idén történt meg először, hogy egyes hótorlaszokat csak úgy tudtak eltávolítani, ha előbb robbantással meglazították. az állandó igénybevétel alaposan megviselte a gépeket s ez nem is véletlen, mert hiszen a laboratóriumi vizsgálatok szerint egy köbcentiméternyi hó súlya átlagosan 0.6 gramm volt, tehát sokkal nehezebb, - vízebb - a sokévi átlagnál. a síkos utakra eddig összesen 1200 tonna só és mintegy 5 000 köbméter salakot szórtak ki. az igazgatóság összesen 6 millió forintot költött a hóeltakarítási munkálatokra. /mti/

bb 37. körzeti iskola épült a mátrában

vid-kz/tné kcs bs

1970. március 10.

kedvezően hat gyöngyös - a mátra fővárosa - fejlődésére a gagarin hősi emléke és a thorez külfejtéses bányalétezem építése - alapították meg a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden egerben megtartott ülésén. az új üzemlételek megépülése, üzembe helyezése ugyanakkor fokozottabb igényeket is támaszt mind a kulturális, mint pedig a kommunális ellátottságot tekintve. az utóbbi évtizedben egész új városnegyed épül fel gyöngyösön, s az idén is egy újabb lakótelep építését kezdték meg. a negyedik ötéves terv időszakában még nagyobb mérvű lesz a fejlődés: gyöngyösön 500 személyes művelődési ház, a 8 tantermes általános iskola, 200 személyes középiskolai kollégium, 16 tantermes szakközépiskola épül. új épületbe költözik majd a felsőfokú mezőgazdasági technikum is. a mátrai üdülő-körzetben megoldják az általános iskolai tanulók szakosított oktatását. e célból mátrafüreden építik, illetve szervezik meg a körzeti általános iskolát és kollégiumot. bejelentették végül a vb ülésen, hogy elkészült gyöngyös általános rendezési terve. /mti/

13.55/kcs

-23-

NA 1445

bb 38. megkészszeresedik a traktor import

1 sz/mm kcs le hgy

1970. március 10.

a parlamenti legutóbbi ülészakán több képviselő felhívta a figyelmet, hogy a termelőszövetkezetek, élve növekvő anyagi lehetőségeikkel, bővíteni, frissíteni kívánják meglehetősen elöregedett erőgép-parkjukat. a traktorok iránti érdeklődést fokozta az az intézkedés is, amely a szocialista országokból származó gépek beszerzéséhez kedvezőbb hitelfeltételeket biztosít. így érthetően a külföldi gyártmányok felé tolódik a kereslet.

a külkereskedelmi minisztériumban elmondották, hogy mind ezt figyelembevéve, a múlt évnek több mint kétszerese lesz az 1970. évi traktorimport. az agrotársulat, amely belföldi értékesítő és egyben importőr is, ez évben mintegy tízezer traktor forgalombahozatalára készült fel, s ebből körülbelül 8 ezer külföldi.

a legfőbb beszerzési forrás a szovjetunió. az 1966-1970-re megkötött hosszulejárati szerződés évente kétezer traktor importjára tartalmazott kontingenseket. az eredetileg tervezett kétezerrel szemben csupán az mtz-ből - a hazánkban jól ismert és legkeresettebb szovjet típusból - ebben az évben a behozatal megközelíti az ötezeret, ezenkívül lekötött az agrotársulat 900 lánctalpas traktort is. a szovjet szállítók nagy megértést és szállítókészséget tanúsítanak, s az újabb hazai felmérés után közölt igényekre telken jelezték, hogy bizonyos típusból azonnal nagy mennyiséget tudnak szállítani. egyébként az eredetileg lekötött kétezer traktorból már több érkezett, mint amennyi az első negyedév végéig esedékes: az év első két hónapjában már 700 traktort szállítottak a szovjetunióból.

az agrotársulat csehszlovákiából erre az évre 1 400 zetor-traktort rendelt és további 400-nak a beszerzéséről tárgyal. vásárolt eszközhordozó traktorokat kisebb mennyiségben az ndk-ból és bulgáriából is. piackutatást folytat Lengyelországban, romániában és bulgáriában; az eddig még nem vásárolt, de a nálunk már használtakhoz legjobban hasonlító típusokat keresi, mert ezeknél később kevesebb gondal oldható meg a javítás és az alkatrész-utánpótlás. /mtl/

14. 10/kcs

-24-

NA 1450

bb 39. kereskedelmi szakiskola épít szolnokon

vid-kz/tné szb hgy

1970. március 10.

a szakmunkásképzés nem tartott lépést a megye kereskedelmi hálózatának fejlesztésével - állapította meg kedden szolnokon megtartott ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. súlyosbította a helyzetet az is, hogy a szakképzett kereskedők egy részét a saját árusító helyet, illetve boltot nyitó ipari és mezőgazdasági üzemek elvonták a tanács hálózatból. a negyedik ötéves terv időszakában - az előzetes számítások szerint - újabb 40 százalékkal növekszik a megyében a kereskedelmi forgalom. a megfelelő számú szakmunkást az adott keretek között - kihelyezett osztályokkal - most már végképpen nem tudják biztosítani. a végrehajtó bizottság éppen ezért utasította illetékes osztályait, hogy haladéktalanul kezdjék meg egy új kereskedelmi szakiskola építésének előkészítését. az iskola szolnokon működik majd. megnyitásáig növelik a kihelyezett osztályok számát. /mtl/

bb 40. pest megyei protestáns lelkeszk megemlékezése hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáról

vid gö szb ká

1970. március 10.

a pest megyei tanács székházában kedden a megye protestáns lelkeszai ünnepi gyűlésen emlékeztek meg hazánk felszabadulásának közelgő 25. évfordulójáról. az ünnepélyt csala lászló, a hazafias népfőhad pest megyei bizottságának elnöke nyitotta meg, majd tóth károly, a református egyház szinatti külügyi főosztályának vezetője mondott ünnepi beszédet. /mtl/

bb 42. koordinálják a beruházásokat szegeden

vid-kz/tné szb hgy

1970. március 10.

a beruházások koordinálására szervezett bizottság munkáját értékelte keddi ülésén a szegedi városi tanács vb. a bizottság közreműködésével - mint megállapították - az utóbbi három évben a város vállalatai, intézményei mintegy 100 millió forint értékű munka költségeit fedezték közösen. egyes iparkörzetekben az alapközművesítést, a bel-víz- és szennyvízcsatornák kiépítését valósították meg ilymódon. ujszegeden például az mta biológiai kutató intézete, a fedett uszoda, a kollégiumok és más létesítmények területének alapközművesítésére adtak össze a bizottság kezdeményezésére mintegy 27 millió forintot az építették, a koordinációs bizottság 160 millió forint értékű újabb közös beruházásra tett javaslatot a különféle szerveknek. /mtl/

14. 20/szb

-25-

NA 1450

bb 41. dinamikus fejlődött vas megye tanács ipara, de nem megnyugtató a termelékenység alakulása - ülést tartott a megyei tanács vb.

vid-ká kcs hgy

1970. március 10.

az ipari osztály, illetve a tanács vállalatok munkájáról tárgyalt keddi ülésén a vas megyei tanács vb. az ülésen megállapították, hogy a megyei tanács ipara dinamikus fejlődött a harmadik ötéves tervben. a megyeszékhelyen új ipartelep alapjait rakták le, felépült a runázati, a kerámia, a patyolat vállalatok központi üzeme, s az új nyomda. sárváron, körmenden, önkön, új üzemek létesültek.

a tanács harmadik ötéves terve a foglalkoztatottak számának növelését a tanács iparban 1200-1400 főben jelölte meg. 1969 végéig több mint 1700-an álltak munkába. a helyi ipari termelés értéke az elmúlt évben 910 millió forint volt, több mint másfélszerese az 1965. évének.

megállapította a vb, hogy a termelékenység növekedése nem alakult megnyugtatóan. az iparban négy év alatt 11,4 az élelmiszeriparban 16,4 százalékkal növekedett a munkások átlagkeresete, de még mindig az országos átlag alatt van s ez az egyik oka a munkaerővándorlásnak. a tanács az elmúlt évben három vállalat vezetőjétől vont a prémiumot az átlagbérek kedvezőtlen alakulása miatt.

a végrehajtó bizottság felhívta az ipari osztály figyelmét, hogy kísérje figyelemmel a közgazdasági ösztönzők érvényesülését a vállalatoknál, fordítson nagyobb gondot a műszaki fejlesztésre, a lakossági szolgáltatások növelésére, gyakoroljon hatékonyabb árelőmozdítást. /mti/

bb 43. borbemutató miskolcon

vid-kz/tné kcs hgy

1970. március 10.

a tizenöt állami gazdaság 80 különböző borát állították ki kedden miskolcon a technika házában. a ,,tárlatot,, azzal a céllal rendezték, hogy a világhírű tokajhegyaljai borvidékek környékének lakói megismerjék az ország többi szőlővidékeinek borait is. a legnagyobb sikert a badacsonyi és a soproni nedűk aratták. /mti/

15.45/kcs

-.-
-26

NA 45

bb 44. sugárzó anyagok a korrózió védelemben - új vizsgálati módszerekről tanácskoztak a technika házában

vid-kz/tné kcs hgy

1970. március 10.

évente hatmilliárd forint kárt okoz hazánkban a korrózió. csökkentésére az eddigieknél gyorsabban és szélesebb körben kell alkalmazni az új tudományos módszereket, köztük is elsősorban a radio-kémiai kutatás legújabb eredményeit - hangsúlyozták a szakemberek a veszprémi vegyipari egyetem és nehézszerkezet kutató intézet korrózió védelemmel kapcsolatos új eljárásainak megvitatására kedden a technika házában szervezett eszmecsere. a hagyományos kémiai módszerek ugyanis hosszadalmasak és nem eléggé pontosak. az ellenőrzés is rendkívül körülményes. ezért követelnek mindinkább s mind kiterjedtebb alkalmazási területet a legmodernebb izotopos eljárások, amelyek nemcsak meggyorsítják a folyamatot, hanem megbízhatóan minősítik is a védőbevonatokat és jelzik az esetleges korrózió mértékét. a veszprémi vegyipari egyetem kollektívája által kidolgozott új vizsgálati eljárás alkalmazásával a sugárzó anyagok segítségével pontos képet kaphatunk a bevonatok védő mechanizmusáról és az esetleges hibákról. az ellenőrző mérések így egyben a korrózió-gátló eljárások tökéletesítésére is támpontot adtak. a nehézszerkezet kutató intézet szakemberei által konstruált műszer ,,átlát,, a zárt csöveken és csőrendszereken. radioaktív sugarakkal percek alatt meghatározza a cső falvastagságát s ezáltal figyelmeztet a korrózióra is. az új műszert a szolnoki kőolajipari vállalatnál már a gyakorlatban is sikeresen alkalmazzák olaj- és gázvezetékek állapotának meghatározására.

a tanácskozás résztvevői több használatban lévő korrózió-gátló anyagot értékelték. kifogásolták, hogy néhány ktsz és termelőszövetkezet olyan vegyi anyagok gyártására kapott engedélyt, amelyeket tudományosan megalapozott módszerekkel még nem vizsgáltattak. /mti/

bb 45. több mint félmillió gyermekszandál és gyermekcipő dunaujvárosból

vid-kz/tné kcs hgy

1970. március 10.

a tavalyinál 80 ezerrel több, összesen 520 ezer pár gyermekszandált és gyermekcipőt ad piacra az idén a dunaujvárosi vegyipari vállalat. s a szandálok, amelyekből százezer párat már át is vett a kereskedelem, az idén szelesebbek lesznek. a sarkuk, talpuk kopásálló anyagból készül, mint eddig. szó van arról, hogy a második félévben gyermekgyógycipők készítését is megkezdik dunaujvárosban. /mti/

15.58/kcs

- 27 -

NA 150

bb 46. ünnepi közgyűlésen emlékeztek meg a borsod megyei katolikus pápák a felszabadulás negyedszázados jubileumáról

vid-fm kcs hgy

1970. március 10.

a hazafias népfront borsod megyei katolikus békebizottsága hazánk felszabadulásának huszonötödik évfordulójáról emlékezett meg kedden miskolcon tartott ünnepi közgyűlésén.

a megemlékezésen részt vett dr. brezanóczy páál egri érsek, dr. beresztóczy miklós prépost, az országgyűlés

alelnöke, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára, dr. sályi istván kossuth-díjas egyetemi tanár, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának elnöke, és az egyházügyi hivatal képviselője.

borsod megye mintegy háromszáz katolikus lelkésze előtt dr. beresztóczy miklós prépost, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára mondott ünnepi beszédet, amelyet több felszólalás követett./mtu/

-.k

bb 47. erősödött a belső ellenőrzés a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetekben

vid-kz/tné kcs hgy

1970. március 10.

hajdu-bihar megye termelő-szövetkezetei mintegy 50 százaléka állított munkába belső ellenőrt az elmúlt évben - állapították meg a debrecen és környéke termelő-szövetkezeti területi szövetsége kedden debrecenben megtartott küldöttértekezletén. az ellenőrző bizottságok elnökei - munkájuk hatékonyságának növelése céljából - szaktanfolyamokon vettek részt. a területi szövetség segítségét tavaly 21 szövetkezet vette igénybe. mindez - mint megállapították - amellelt szől, hogy a szövetkezeti gazdáknak erősödik a felelősségérzés mind féltőbb gonddal vigyáznak a közös vagyorra./mti/

-. -

15.05/kcs

-28-

NA 1530

bb 49. a rajkózenekar somogyi vendégszereplése

vid/fm bh hgy

1970. március 10.

kedden somogyba érkezett a kisz központi művészegyüttese rajkózenekarának egyik csoportja. kaposvárott, a latinka sándor megyei művelődési házban két előadáson mutatták be nagyszerű műsorukat. a kaposvári vendégszereplés után több somogyi faluban is fellépnek a „rajkók„./mti/

-. -

bb 48. az angol vöröskereszt két vezetője fejér megyében

vid fm bh hgy

1970. március 10.

az angol vöröskereszt hazánkban tartózkodó két vezetője: anne bryus alelnök és i. wilkinson, az angol vöröskereszt végrehajtóbizottságának tagja - dr. sóki lászlónak, a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettesének társaságában - kedden fejér megyébe látogatott. dunaujvárosban dr. lipthay lászló városi főorvos, a vöröskereszt elnöke elmondotta a vendégeknek, hogy a városalapításakor két orvossal és egy asszisztenssel kezdték meg az orvosi ellátást, ma pedig a husz éves városban 135 orvos és 1.100 egészségügyi dolgozó vesz részt ebben a munkában. az angol vöröskereszt vezetői a balesetelhárítás és megelőzés, valamint a munkásvédelmi oktatás módszerei iránt érdeklődtek. látogatást tettek egy városi bölcsődében és az 550 ágyas kórházban, majd felkeresték a besnyői sallai termelő-szövetkezetet./mti/

-. -

bb 53. immunológiai tanfolyam koppenhágában

vid/fm bh hgy

1970. március 10.

koppenhágába utazott dr. csaba béla, a debreceni orvostudományi egyetem oktatási rektorhelyettese, aki hazánkat képviseli a koppenhágai egyetemen tartandó immunológiai tanfolyamon. az egészségügyi világszervezet, a dán kormány és a koppenhágai egyetem az immunológiát oktatók részére több mint kéthetes tanfolyamot szervezett, amelyen a legkorszerűbb módszereket ismertetik./mti/

-. -

- 29 -

15.05 bh

NA 1535

bb 50. minusz 14,5 fok/tól plusz 22,9 fokig - hőmérsékleti rekordokmárcius második dekádjában

1 tz/gg kcs 1e hgy

1970. március 10.

elérkeztünk március második dekádjához és még mindig nem sikerült kijutnunk a télből. a jelek szerint az időjárási helyzet nagyobbárhny javulására a következő napokban sem nagyon számíthatunk, pedig az eddigi tapasztalatok szerint most már minden jogunk meglesne hozzá.

a napi középhőmérséklet átlagának ugyanis az immár száz éves budapesti feljegyzések szerint a most következő tíz nap alatt 4,4 fokról 6,8 fokra kellene emelkednie, és közben egyes napokon már a szinte nyáriasan meleg idő sem lenne példátlan, már az első nap is 19,5 fokkal szerepel a „csucok”, statisztikájában, ezt a rekordot 1961-ben mérték, a legalacsonyabb hőmérsékleti maximum ezen a tíz napon belül 12-én volt, ez a rekord ugyanis mindössze 17,4 fok. az idén ezt az értéket még a tíz nap maximális maximumaként is szívesen látnánk, de a dekádban öt olyan nap is van, amikor az elmúlt száz esztendő alatt a 20 fokot is meghaladta már a maximális hőmérséklet. 13 éve például március 14-én, 20,8, sőt kilenc évvel ezelőtt 18-án 22,9 fokra emelkedett a hőmérő higanyszála és 1957-ben y dekád utolsó napján is mérték 22,1 fokot.

igaz, hogy voltak ijesztően alacsony hőmérsékletek is ebben az időszakban, a fagyrekordot a minusz 14,5 fokot 1877-ben mérték, március 13-án, az előző két nap is minusz 12 fokos minimummal szerepel a rekordlistán, mindkettőt 1886-ban mérték.

nem sok a valószínűsége annak, hogy az 1970-es év felkerülne ennek az időszaknak a maximális hőmérsékleti rekordlistájára./mti/

bb 56. észak-írország kommunista pártja
gk/kcs zs hgy

1970. március 10.

végrehajtó bizottságának meghívására havasi ferenc, az mszmp kb tagja, a komárom megyei pártbizottság első titkára kedden elutazott az észak-ír testvérpart 14. kongresszusára./mti/

15.30/kcs

-30-

NA 1540

bb. 51. magyar-szovjet akadémiai együttműködési munkatervet 1r-
tak alá

t ms/mm/e zs hgy

1970. március 10.

kedden az akadémia tudósklubjában straub f.bruno, a magyar tudományos akadémia alelnöke és a.p.vinogradov, a szovjetunió tudományos akadémiajának alelnöke aláírta a két akadémia tudományos együttműködésének idej munkatervét.

az ünnepélyes aktuson részt vett erdey-gruz tiber, az akadémia elnöke, erdei ferenc, az akadémia főtitkára, jánossy lajos, az akadémia alelnöke, valamint az akadémia több tagja és monori istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője, ott volt f.j.tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete.

az aláírás után az akadémia elnöksége fogadást adott a szovjet küldöttség tiszteletére.

x x x

straub f.bruno akadémikus az aláírás után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- a közeli hetekben nagyjelentőségű történelmi évfordulót, felszabadulásunk 25. évfordulóját ünnepeljük. felszabadulásunk, amelyet a szovjetunióknak köszönhetünk, a magyar tudomány fejlődése szempontjából is rendkívül nagy jelentőségű volt. akadémiainknak igen sokat jelentettek a szovjetunió tudományos akadémiajával fenntartott kapcsolatok, rendkívül sokat tanultunk a szovjet akadémia példájából, tapasztalataiból, problémáink természetesen különbözők és ezért tevékenységünkben is vannak eltérő vonások. de a döntő kérdésben, abban, hogy tudományt és szocializmust akarunk, nincs közöttünk különbség, és remélem, hogy ezt a közös célnkat segíti közelebb a megvalósuláshoz a most aláírt megállapodás, együttműködési munkaterv is.

a.p. vinogradov nyilatkozatában a következőket mondta:

- nagy megtiszteltetés számunkra, hogy akadémiaink megbízásából aláírhattuk ezt az újabb együttműködési megállapodást. a munkaterv alapján immár hagyományosnak mondható együttműködésünk új elemekkel bővül. lényegesen nő a kölcsönös kiküldetések lehetősége, azonkívül újabb kutatói együttműködést irányoztunk elő régészeti és fizikai témákban. bizonyosak vagyunk benne, hogy együttműködésünk mindkét fél számára hasznos és gyümölcsöző lesz.

a magyar tudomány több területen ért el olyan jelentős eredményeket, amelyek a szovjet tudomány szempontjából is rendkívül fontosak lehetnek. így például éppen mostani látogatásunk alkalmával győződhetünk meg a központi fizikai kutatóintézetben a számítógép-technika terén elért eredményekről, de említhetném a gyógyszeripart is, amelynek fejlesztésében igen nagyok a magyar tudósok eredményei. /mti/

15.37/e

- 31 -

NA 1625

bb. 52. magyar-ndk történész tanácskozás kezdődött

t ms/gk/e zs hgy

1970. március 10.

Kedden a magyar tudományos akadémián megkezdte kétnapos tanácskozását a magyar-ndk történész vegyes bizottság. a mostani ülésükön az 1867-es kiegyezés és a német egység kapcsolatának kérdéseit tárgyalták meg. magyar részről a főreferátumot díószegi István docens tartotta, német részről gustav seiber, a berlini német tudományos akadémia történettudományi intézetének osztályvezetője volt az előadó. a bevezető előadásokat vita követte. a szerdai ülésen a vegyes bizottság tagjai kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik szellemi életének legidősebb kérdéseiről.

a tanácskozás befejeztével csütörtökön a tanácskozás résztvevői egerbe tesznek tanulmányi kirándulást. /mti/

bb. 54. fogadás a szovjet nagykövetségen

t ol/lk/e zs hgy

1970. március 10.

f. j. tyrtov, a szovjetunió budapesti nagykövete kedden fogadást adott az 1970-71-es magyar-szovjet televíziós munkaterv aláírására p. l. szovjet köztelevízióval hazánkba érkezett szovjet tv-s delegáció kíséretében.

a meleg, baráti hangulatú beszélgetésen, amelyen pácsi ferenc elnökhelyettes vezetésével ott volt a magyar rádió- és televízió több vezető munkatársa is, képviseltette magát az mszm központi bizottságának agit.-prop. osztálya és a külügyminisztérium is. /mti/

bb. 55. ismét megcsapódik a balatont

vid-kz/tné/e hgy

1970. március 10.

a gyors olvadás következtében az utóbbi napokban a balatonba ömlő patakok és a zala folyó vízhozama oly nagymértékben megnövekedett, hogy a balaton vízszintje a megengedett határok fölé emelkedett. az illetékes szervek éppen ezért úgy döntöttek, hogy ismét megcsapódik a balatont. a döntésnek megfelelően már meg is nyitották a síd-csatorna rést. az intézkedésre azért került sor, mivel a jelenlegi magas vízszint mellett az esetleg vízaron lényegi jövedelmis károkat okozna a partvédő művekben. /mti/

15.43/e

NA 16³⁰

- 32 -

bb. 57. vizgondokról tárgyalt a csongrád megyei tanács vb

vid-kz/tné/e hgy

1970. március 10.

nieszner ferenc csongrád megyei országgyűlési képviselő, a parlament legutóbbi ülésükén a belvizrendezési, öntözési, beruházási összegek felemelését sürgette, mivel e beruházások a terméshozamok növekedése révén gyorsan visszatérülnek a népgazdaságnak. a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden megtartott ülésén, ezzel összhangban foglalt állást a képviselő által is javasolt csongrádi - tiszai 3. - vízlépcső megépítése mellett. az öntözhető területek növelése érdekében sürgették azt is, hogy az illetékesek vizsgálják meg a duna-tisza csatorna létrehozásának lehetőségeit. ennek megépítése - mint hangsúlyozták - ezen az aszályos területen különösen nagymértékben növelné a termelés biztonságát. a belvíz rendezés fontosságára éppen ellentétes szempontból mutattak rá. jelenleg ugyanis nem a vízhiány, hanem éppen a sok víz okoz gondot a megyében. a megye déli részén január óta 200-250 milliméternyi csapadék hullott le. hosszú hetek óta 50 000 - 60 000 holdat borítanak belvizek. a helyzet a következő hetekben fokozatosan javul, végső megoldást azonban csak a megfelelő belvizvédelmi rendszer kiépítése hozhat. ezért 1975-ig az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság területén csaknem 378 millió forintot szándékoznak a csatornahálózat korszerűsítésére, bővítésére, új szivattyutelepek üzembehelyezésére fordítani. a délalföldi folyók gátjainak megerősítése ugyancsak sokmillió forintot vesz igénybe. /mti/

bb. 58. vietnami szolidaritási gyűlés keszthelyen

vid/e fm hgy

1970. március 10.

vietnami szolidaritási gyűlést tartottak kedden keszthelyen, a vendéglátóipari szakközépiskolában. az ünnepségen - amelyen vietnami vendégek is résztvettek, malasics istván, az iskola kisköz tanácsadó tanára mondott beszédet, majd a hungária szálloda és éttermi vállalat hévízi egységének dolgozói 10 000 forintot ajánlottak fel a vietnami szolidaritási alap javára. /mti/

15.48/e

NA 16³⁰

- 33 -

bb. 59. ünnepi ülést tartottak a győr-sopron megyei katolikus és protestáns papok

vid/e fm hgy

1970. március 10.

felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére kedden délelőtt győrről ünnepi ülést tartottak a győr-sopron megyei katolikus papok. dr. vitányi györgy prépost, az országos katolikus papi békemozgalom főtitkár-helyettese mondott ünnepi beszédet. az elnökségben helyet foglalt többek között dr. kacziba józsef győri püspök, apostoli kormányzó.

délután ugyancsak győrről a protestáns lelkészek megemlékezésén dr. gróf gyula teológiai professzor mondott beszédet.

mindkét ünnepségen részt vett dr. hajós vilmos, a hazafias népfront megyei titkára, kecskeméthy istván, a megyei tanács vb elnökhelyettese, továbbá az állami egyházügyi hivatal képviselője. /mti/

bb. 60. a községi egységes szakigazgatási szervek irányításáról tárgyalt a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/e fm hgy

1970. március 10.

az egységes szakigazgatási szervek tevékenysége, irányítása szerteágazó feladatok végzését követelte meg a sátoraljauj-helyi járási tanácstól. a tellegzetesen aprófalvas borsodban különleges helyzetű járási tanács tevékenységéről tárgyalt kedden miskolcon a megyei tanács végrehajtó bizottsága. hazánk legészakibb közigazgatási egysége ugyanis két ellentétes adottságu vidékre, a zempléni hegyek közé zárt falvakra, valamint az alföldi jellegű bodrogi részre terjed.

a nagyobb közigazgatási egységek, illetve körzeti tanácsok létrehozásával harminchatról huszonnégyre csökkent a községi tanácsok száma. az egységes szakigazgatási szervek munkájának összehangolása, megszervezése, nem kis feladatot jelentett a járási tanács szakapparátusának. ennek elismerése mellett a megyei tanács végrehajtó bizottsága arra is felhívta a figyelmet, hogy a szakapparátusnak különösen az érdemi ügyintézésben, s a községi bevételeket növelő adóalapok kimunkálásában van még tennivalója.

/folyt. köv./
16.02/e

- 34 -

TA 1640

bb. 60. /a községi egységes...folyt./e

különösen két kérdés váltott ki széleskörű vitát. az egyik: a bodrogi ivóvízellátása. a lakosság hajlandó áldozatokat vállalni a törpevízmű-társulások létrehozása érdekében. hat községben már megszervezték az előkészítő bizottságot, de szükséges lenne a megyei támogatás is, mert a hétéves fejlesztési tervben ez a vidék nem szerepel megfelelő arányban.

nagy gond - ugyancsak a bodrogi községben - a pedagógusok letelepítése is. a járási tanács anyagi eszközeit elsősorban az iskolák körzetesítésére, új diákotthonok építésére kell fordítani. így nem marad megfelelő anyagi erő pedagóguslakások építésére. ez pedig oda vezet, hogy éppen azon a vidéken, ahol az általános iskolások szülei csaknem valamennyien fizikai dolgozók és tagok, nincs biztosítva a szakrendszerű oktatás.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága - elismerve az eddig tett erőfeszítések eredményeit - felhívta a járási szakapparátus figyelmét: céltudatosan és átgondoltan támogassa továbbra is a községi egységes szakigazgatást és szüntesse meg a szükségtelen bürokráciát. /mti/

...

bb. 61. van elegendő villamosszerelési cikk, javítani kell az ellátást rádiótechnikai alkatrészekből - a kontakta és a remix munkájáról tárgyalt a kqm miniszteri értekezlete

t st/gg/e ie hgy

1970. március 10.

a kqm miniszteri értekezlete kedden a kontakta alkatrészyár és a remix rádiótechnikai vállalat munkájáról, a villamosszerelési cikkek és a rádiótechnikai alkatrészek gyártásának helyzetéről tárgyalt.

a kontakta gyár jelentése megállapítja, hogy a villamosszerelési cikkek hiánya megszűnt. a vállalat szentesi gyárában a kapcsolók, elosztók, dugaszolók, foglalatok több mint kétezer féle változatát állítják elő, s e cikkekből öt év alatt megkétszereződött a termelés. a gyártásba több mint 300 otthon dolgozót is bevontak, s a bedolgozók körét tovább bővítik, ezzel is enyhítve a munkaerőhiányt. a mennyiség nagyobb mérvű növelése most már nem szükséges, ehelyett termékeiket tovább korszerűsítik, s az igényeknek megfelelően módosítják gyártmányaik összetételét. megkezdték az úgynevezett kontál családhoz tartozó modernvonalu kapcsolók sorozatgyártását, napirendre került a vízmentes, három- és négyágazatu elosztók gyártása is. ahol lehet, gépesítik a kézi munkákat.

/folyt. köv./
16.15/e

- 35 -

TA 1640

bb. 61. /van elegendő...folyt./e

automatizálják például a kontál családhoz tartozó kapcsolók gyártását. Így öt másodpercenként készül majd egy-egy kapcsoló, műszakonként ötezer, szemben az eddigi 2.200-zal. a gépek irányításához csupán négy szerelőre és két beállító lakatosra lesz szükség, 13 munkás más feladatokra szabadul fel.

a kontakta gyár a villamosszerelési cikkekén kívül nagy mennyiségű műszer- és híradástechnikai alkatrészt is készít. az új igényeknek megfelelően egyre nagyobb mennyiségben gyártanak nyomtatott áramkörhöz szükséges csatlakozókat, miniatürizált alkatrészeket, mikrokapcsolókat, az automatizáláshoz szükséges alkatrészeket. a vállalat a számítógépgyártási programba is be akar kapcsolódni. felkészül a számítógépekhez szükséges alkatrészek, mikrokapcsolók, programadó szerkezetek, fogaskerekes finommechanikai áttételek, ezen kívül automatika-elemek gyártására.

a remix gyár jelentése ugyancsak a választék állandó bővüléséről számol be. ez a vállalat körülbelül százezerféle változatban készíti a rádiótechnikai ellenállásokat, potenciométereket, kondenzátorokat, áramköröket. évente mintegy 130 millió alkatrészt bocsát ki. a gyártás gépesítése hosszú ideig meglehetősen akadozott. különféle kísérletezgetések miatt körülbelül öt évvel elmaradtak a gépesítésben. végül is tisztázódott, hogy a komplex gépesítést tisztán hazai erőből nem lehet megoldani, ezért értékes berendezéseket vásároltak a szovjetunióból, az ndk-ból, csehszlovákiából, s több gépet importáltak nyugati országokból is. a vállalat ki tudja ugyan elégíteni a hazai igényeket, az anyagbeszerzés késedelmei miatt azonban ők is csak a rendeléstől számított 5-6 hónapon belül tudnak szállítani. a vállalat jelentése kilátásba helyezi, hogy ez év második felétől már többletigényeket is ki tudnak elégíteni, de ezt is csak akkor, ha az érdekeltek kellő időben feladják rendelésüket.

a vállalat felmérte, hogy a következő években milyen alkatrészekre lesz szükségük rendelőinek. ennek alapján különösen az integrált áramkörök gyártását fokozzák. 1975-ben 45 millió forint értékűt gyártanak belőle, kilencszer annyit, mint az idén.

a miniszteri értekezlet a kontakta gyárnak elismerését fejezte ki a lakosság jobb ellátásáért tett erőfeszítéseieről, s a dícséretet jegyzőkönyvben rögzítették. a minisztérium továbbra is minden segítséget megad a vállalatnak, hogy az igényekkel lépést tarthasson.

a remix gyár jelentését tájékoztatóként vette tudomásul a miniszteri értekezlet. felhívta a vállalat figyelmét, hogy javítsa tovább a hazai ellátást, az export semmiképpen nem mehet a belkereskedelem kielégítésének rovására. az export fokozásának fő módszere a vállalat számára a kooperáció elmélyítése lehet. /mti/

16.20/e

NA 1650

- 36 -

bb 62. eredményes a honvédelmi ismeretek oktatás komárom megyében - a megyei tanács vb. ülése

vid/fm/y hgy

1970. március 10.

a tavalyi tanévben 10.000, az idén pedig már 20.000 diák sajátítja el komárom megye iskoláiban a honvédelmi ismereteket. eddig az általános iskolák hetedik és nyolcadik, a közép-foku tanintézetek első és második osztályában vezették be az új tantárgyat, jövőre pedig a gimnáziumok, szakközépiskolák és műm-intézetek harmadik, s azt követően a negyedik évfolyamait is bekapcsolják ebbe az oktatásba. így összesen 30.000 fiatal vesz majd részt honvédelmi ismereti órákon. ezért tüzte az eddigi tapasztalatok megvitatását keddi ülésének napirendjére a megyei tanács végrehajtó bizottsága.

a művelődési osztály, a kisz és az mhsz előterjesztéséből, valamint a vitából az a kép bontakozott ki, hogy az új tantárgy bevezetése helyes volt, segíti az ifjúság honvédelmi felkészülését, az oktatást körültekintően készítették elő. gondot okozott és okoz azonban ma is, hogy a nők, akik a megyében a pedagógusok 73 százalékát jelentik, nem rendelkeznek honvédelmi ismeretekkel. ezért a végrehajtó bizottsági ülésen javasolták, hogy fokozottabban vonják be előadóként a tartalékos tiszteket. az eredményes oktatást nehezíti, hogy a tárgyi feltételek nem kifogástalanok. a vb-nek az volt az álláspontja, hogy sokkal jobban ki lehet és ki kell használni a helyi lehetőségeket. emellett kéri az mhsz és a fegyveres testületek fokozottabb segítségét is. természetesen a megyei tanács lehetőségeihez mérten anyagi fedezetet is biztosít.

felhívták a figyelmet arra, hogy a honvédelmi oktatásban szigorúan tartásuk be a tantervi utasítást és mindig csak a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően előírt gyakorlatok végeztessék el. utasították a művelődésügyi osztályt, hogy a honvédelmi ismeretek oktatásának irányítására önálló szakfelügyelőt állítson be. évente rendezzenek továbbképző tanfolyamot a honvédelmi felelősök, az ismereteket tanító pedagógusok és osztályfőnökök számára. szervezzenek bemutató és mintatanításokat. két iskolát pedig a honvédelmi nevelés módszertani központjává fejlesszenek.

/mti/

-37-

16.30/ny

NA 1650

bb 63. vietnami növendégek a béketanácsnál

t tf/tr/ny zs hgy 1970. március 10.

kedd délután az országos béketanácsnál látogatást tett az a vietnami delegáció, amely phan thi an-nak, a vietnami demokratikus köztársaság nőszövetsége alelnökének vezetésével érkezett hazánkba a nemzetközi nőmozgalom 60. évfordulója alkalmából. a vendégeket harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, az országos béketanács alelnöke köszöntötte, majd szívélyeshangu baráti beszélgetés során - sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára adott ismertetést a magyar béke-mozgalom sokirányú tevékenységéről, amelynek középpontjában humános idő óta a vietnami néppel vállalat szolidaritás akciói állnak. a találkozón részt vett kovács dezsóné, az országos béketanács alelnöke és bodonyi pálné, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára is. /mti/

bb 64. papi békegyűlés szegeden

vid/fm/ny hgy

1970. március

a hazafias népfront szegedi székházában kedden ünnepi gyűlésen emlékeztek meg csongrád és békés megye római katolikus papságának képviselői hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáról. a tanácskozáson részt vett több neves teológus, egyházi tisztségviselő, a szegedi hittudományi főiskola számos hallgatója. ott volt balló istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese és lacsán mihályné, szeged város országgyűlési képviselője.

moinár antal précost kanonoknak, a csongrád megyei római katolikus papi békebizottság elnökének megnyitó szavai után dr. nyíri tamás, a budapesti hittudományi akadémia professzora ünnepi beszédben méltatta hazánk negyedszázados fejlődését. az ünnepi gyűlés dr. udvardy józsef csanádi püspök zárszavával fejeződött be. /mti/

16.33/ny

-38-

M 16^{II}

bb. 65. sárközi népművészek zárszámadása

vid/e fm hgy

1970. március 10.

decsen kedden tartotta évi mérlegzáró közgyűlését a termékeiről világszerte ismert sárközi népművészeti és háziipari tsz. gróh józsef elnök jó eredményről számolhatott be a szövetkezet - zömében nőkből álló - félezer tagjának: a tervezett 200 000 forinttal túlteljesítve, 7 200 000 forint értékű szőttest, hímzést, hímestojást és egyéb népművészeti árucikket készítettek. a mai divathoz igazodva, sikeresen megkezdték a szőttessel és hímzéssel díszített modern női ruhák, továbbá a népi butorok gyártását is. a közgyűlés elfogadta az új termelési tervet, amely szerint az idén 10 millió forint értékű népművészeti cikket készítenek. /mti/

bb. 66. megnyílt a csepeli galéria

t gj/e zs hgy

1970. március 10.

állandó kiállító teremmel gazdagodott a 21. kerület: a csepeli galéria képzőművészeti, iparművészeti és más kiállítások színhelye lesz. kedden ünnepi külsőségek között a kerületi képzőművészek 25 év, című jubileumi kiállításával nyitották meg a rakóczi ut 142. szám alatti galériát.

a tárlaton 16 csepeli festő- és szobrászművész, valamint grafikus mintegy 40 alkotása látható. a kiállítást március 24-ig - hétfő kivételével - naponta 11-13 és 15-19 óra között lehet megtekinteni.

a kerületi művészek alkotásainak bemutatása után a galériában fővárosi festő- és szobrászművészek, valamint grafikusok műveiből, továbbá muzeumok anyagaiból nyílik kiállítás. /mti/

bb. 67. apró antal moszkvába utazott

i sz /tr/e ie la

1970. március 10.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese kedden moszkvába utazott a kgst soronkövetkező végrehajtó bizottsági ülésének előkészítésére.

bucsuztatásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és f.j.tyitov, a szovjet-unió magyarországi nagykövete. /mti/

16.37/e

-39-

M 17⁰⁰

bb 69, égető a lakásprobléma békés megyében - sok az elavult lakó-
épület

vid/fm/ny

La

1970. március 10.

békés megye lakásállományának tekintélyes része, mintegy 60 százalékra elöregedett, vályog-, sár-alapu és falazatu épület - állapította meg keddi ülésén a megyei tanács végrehajtóbizottsága. az elmúlt tíz évben felépült új lakások 40 százalékban az elavult, valamint a városrendezési szempontok miatt megszüntetett lakások pótlását jelentették csupán. az égető lakásprobléma enyhítése nagyrészt a lakosság saját erőforrásaiból, illetve otp-hittel történt és történik a jövőben, hiszen a harmadik ötéves terv mindössze 1204 állami erőből épült lakást juttatott a megyének, s az országos tervhivatal által a negyedik ötéves tervre előirányzott állami lakásszám is csak 930.

gondot okoz békésben az építkezések kivitelezése is. az állami építőipari vállalat nem szívesen fordítja meglévő kapacitását lakásépítkezésekre - azt más, jövedelmezőbb területen használja ki, és a tanácsok részéről történő - helyenként indokolt vagy indokolatlan - tervmódosítások is eltolják a határidőket. az építkezéseknél jelenleg alkalmazott középblokkos technológia mellett csak a lakosság számára kedvezőtlen árajánlattal vezethető be a vállalat az újabb, korszerűbb, termelékenyebb, gazdaságosabb kerámiapaneles technológiát, ami nagyobb feladatokat ró a tanácsokra is. úgy látszik, nincs kivitelezője a megyében több, a célcsoportos lakásépítéshez kapcsolódó beruházásnak, s hasonlóan problémát okoz a hagyományos építési módot kívánó ,, foghíjak,, beépítése is, holott kapacitás van, még a tanács saját építőipari vállalatánál is, csak megfelelően ki kellene használni.

az ülésen hangoztatták: a lakásigény s az építési kapacitás összhangba hozása és a megye távlati lakáspolitikai koncepcióinak kidolgozása a legfontosabb feladat. a távlati tervekben szereplő irányszámokat - a megye lakásállományának állagát, összetételét és területi megoszlását figyelembe véve - a reális helyzetnek megfelelően kell kialakítani és már a negyedik ötéves terv előirányzatait is ennek megfelelően kellene módosítani.

/mti/

-.-
-40-

16.45/ny

N 1700

bb. 68. magyar gyógyszerhét kijevben

sz/tr/e ie la

1970. március 10.

a medimpex kedden értesítést kapott arról, hogy kijevben megkezdődött a március 15-ig tartó magyar gyógyszerhét, amelynek alkalmából öt tudományos szimpoziumon neves magyar és szovjet orvosok értékelik az új magyar gyógyszerkészítményekkel szerzett tapasztalatokat.

a medimpex korábban már moszkvában, Leningrádban, novosibirszkben és tbilisziiben rendezett hasonló szimpoziumot, illetve tapasztalatcserét a magyar gyógyszerkészítményeket kipróbáló és alkalmazó szovjet orvosok körében. legközelebb májusban ismét moszkvában lesznek magyar gyógyszernapok. /mti/

...-

bb. 70. ipari vállalat bemutatkozása a belkereskedelmi minisztériumban

1 kf/kf/e ie la

1970. március 10.

a belkereskedelmi forgalomba kerülő kozmetikai cikkek mintegy 75-80 százalékát a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat készíti. az üzem monopolhelyzete ellenére jó kapcsolatot alakított ki a kereskedelmi vállalatokkal. ezt példázza, hogy a nehézipari minisztérium felügyelete alá tartozó vállalat kedden rögtönzött kiállításai mutatkozott be a belkereskedelmi minisztérium vezetőinek: dr. sághy vilmosnak, a miniszter első helyettesének és molnár károlynak, az élelmiszer- és vegyi főosztály vezetőjének.

petruzsán ferenc vezérigazgató ismertette a vállalat tevékenységét, gyártmányfejlesztési eredményeit, elképzeléseit, s az üzem problémáit is. elmondotta egyebek között, hogy két éve nagyszabású fejlesztési programba kezdtek. harminc mérnök és technikus dolgozik az új termékek kialakításán. két év alatt 76 új gyártmányt dolgoztak ki, s ezekből eddig mintegy 50 millió forint értékűt adtak át a kereskedelemnek. a fejlesztési programot egyébként a kereskedelem kívánságait figyelembe véve állítják össze. arra törekednek, hogy 3-4 év alatt felfrissítsék, korszerűsítsék a választékot, a kereskedelemmel közösen jelölik ki a megszűnésre ítélt, elavult termékeket, de gyártásukat csak akkor hagyják abba, ha a pótlásra szolgáló korszerű cikkből már van elegendő az üzletekben.

/folyt. köv./
16.50/e

- 41 -

N 1705

bb. 70. /ipari vállalat...folyt./e

a vezérigazgató bejelentette, hogy a kereskedelem kérésének eleget téve má már mintegy 30, korábban csak exportra gyártott kiváló terméket - köztük az exotic pipereszappant és caola arcvizet - adnak rendszeresen a belföldi piacra. tárgyalnak a kereskedelmi vállalatokkal egyes cikkek időszakos árleszállításáról. szóba került, hogy a vállalatnak nagy konkurrenciát jelent az import, külföldről ugyanis a vállalat termelésének 15-20 százalékával egyenlő mennyiségű kozmetikai cikket hozunk be. ez nagyobb-arányú piacutatásra ösztönzi a vállalatot és arra, hogy azokat a termékeket, amelyeket a hazai közönség elfogadott, igyekezzen saját gyártmányokkal pótolni, kiszorítani.

a belkereskedelem vezetői elismeréssel szóltak a khv bemutatott új termékeiről, főleg azok külsejéről, tetszetős, nemzetközi színvonalú ajándékozásra is alkalmas csomagolásáról. a jólsikerült, bemutatkozáson, egyben felhívták a vállalat figyelmét a kozmetikai termékek iránt megnövekedett érdeklődésre. az év első két hónapjában ugyanis a vártnál jobban, 25 százalékkal növekedett a forgalom, s ennek megfelelően a kereskedelem több árut vár a vállalatától. a vezérigazgató megnyugtató választ adott: a nagyobb igények kielégítésére készen állnak, anyagkészletük elegendő hozzá, s teljesítik mindazt, amit a kereskedelmi vállalatok az eddigi szerződéseken felül rendelnek. /mti/

bb. 71. partizán-találkozó salgótarjánban

vid/efm la

1970. március 10.

elvtársi-baráti megbeszélésre hívta meg a nógrád megyei pártbizottság a megyében élő volt partizánokat, az antifasiszta ellenállás veteránjait kedden a megyei pártszékházba. a találkozáson résztvevett uszta gyula altábornagy, a magyar partizán szövetség főtitkára, pothornik józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a nógrád megyei szénbányák igazgatója, matuz józsef, a megyei pártbizottság titkára és más megyei vezetők.

a találkozón lakatos józsef, a megyei pártbizottság osztályvezetője köszöntötte azokat a férfiakat és nőket, akik negyedszázaddal ezelőtt a párt, a haza hívó szavára részt vettek hazánk felszabadításában, majd az elnyomás megdöntése után is az első vonalban folytatták a harcot a törvényes rend, a termelés helyreállításáért, a szocialista társadalom felépítéséért.

/folyt köv/

-42-

17.25/e

NA 1740

bb 71. partizán...folyt/ny

ezután a szovjet hadsereg egykori katonái, nógrádi sándor és uszta gyula partizánosztagnak volt tagjai, a karancslejtő-si bányászellenállás, az újpesti partizán-csoport, a belgiumi, lengyelországi ellenállás volt harcosai között élénk eszmecsere bontakozott ki a jelen és a jövő feladatairól. legtöbb szó az ifjúság szocialista, hazafias neveléséről esett. uszta gyula ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy a partizán szövetség, a kisz központi bizottsága és az mhsz országos vezetősége között együttműködési megállapodás van születésben, amelynek célja az ifjúság nevelése érdekében gyümölcsösíteni a volt partizánok felhalmozódott tapasztalatait. ezeknek az élményeknek tapasztalatoknak mind szélesebb körű ismertetése, népszerűsítése érdekében nógrád megyében is megszervezik a volt partizánok látogatásait uttörő-és kisz-szervezeteknél. az mhsz megyei vezetősége volt partizánokból álló konzultációs bizottságot szándékozik alakítani, amely a fiatalság honvédelmi neveléséhez nyújt segédkezt. a megyei pártbizottság a jövőben minden évben megismétli a volt partizánoknak a mostanéhoz hasonló találkozóját. a következő időszakban ilyen összejövetelek lesznek más megyékben és budapesten is. /mti/

bb. 73. gyermekrajzosok jutalmazása

t fe/lk/e zs la

1970. március 10.

a drezda-niedersedlitz-i gyermekrajz-kör 4-14 éves tagjainak munkáiból a közelmúltban kiállítás nyílt az ndk budapesti kulturközpontjában. a tárlat egyik érdekessége volt, hogy a kiállított festmények, rajzok „rangját”, közönségsvavazattal zsűrizték a kis látogatók és a helyszínen ők maguk is festhettek, rajzolhattak és pályamunkáikat benyújthatták. a kiállítás 12 napja alatt több mint ezer látogatója volt a tárlatnak, a gyerekek mintegy 570 szavazatot adtak le és 150 rajzot, festményt készítettek.

a legjobb munkákat kedden megjutalmazták az ndk kulturközpontjának vezetői. díjat nyert a 4 éves pajdics gábor, a 6 éves mahunka ágnes és a 12 éves meggyesi györgy, illetve puskás barna. ajándékot kapott az elte óvodája, a kada utcai rajzkör és az aga utcai nevelőotthon.

a magyar gyermekek rajzait, festményeit kiállítják a drezda-niedersedlitz-i gyermekrajz-körben. /mti/

17.33/e

- 43 -

NA 1745

bb. 72. Losonczy pál,

tr/e zs la

1970. március 10.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait 9. frigyos dán királynak születésnapja, dánia nemzeti ünnepe alkalmából. /mt1/

...

bb 74. másodfoku készültséget rendeltek el a hármas körös torkolatánál - háromszázhuszezer holdat borít a belvíz

ö sb/tr/ny

ls

1970. március 10.

a harmadfoku árvízvédelmi készültséggel őrzött kraszna árhulláma ágerdő-majornál a tetőzés óta 76 centiméterrel apadt. a folyó vízutánpótlása lényegesen csökkent, s így valószínűleg szerdán már mérsékelhetik az árvízvédelmi készültséget. a körösök felső ágairól levonuló árhullámok növelték a hármas-körös vízszintjét. gyománál egy nap alatt csaknem fél méterrel áradt a folyó. ezért kedden a hármas-körös torkolati szakaszánál elsőfokuról másodfokúra erősítették az árvízvédelmi készültséget. ezen a szakaszon még lassu áradás várható, de már nem lesz szükség harmadfoku készültségre. kedvező hír érkezett a tarna mellől is, mert jelentősen apadt a folyó, így kedden sor kerülhetett az árvízvédelmi készültség erőinek visszavonására, a készültség megszüntetésére. jelenleg a tiszának nyolc mellékfolyóját vigyázza első-, másod és harmadfoku készültség.

az olvadás hatására az utóbbi 24 órában újabb 8.000 holdon gyűlt össze a belvíz. ezzel együtt már kerekén 320.000 holdnyi terület áll víz alatt. elsősorban a hóval borított területeken, miskolc, székesfehérvár, győr és budapest körzeteiben terjeszkedett a belvíz. a vízügyi szakemberek véleménye szerint azonban a belvíz már tetőzött, tehát - hacsak újabb jelentős esőzés nem lesz - megkezdődik a víz visszavonulása. a főcsatornák, leágazó csatornák és a szivattyúk mellett a vízügyi igazgatóságoknak 4200 dolgozója, a községeknek, nagyüzemi gazdaságoknak és vízgazdálkodási társulatoknak pedig 900 dolgozója vesz részt a belvízi védekezésben. az utóbbi 24 órában sok helyen a napsütés és a széljárás már párolgattatással segítette a víz elleni küzdelmet. a leghatásosabb segítséget továbbra is a szivattyuzás adja. a vízügyi igazgatóságok 196 nagy szivattyú teleppel és 314 hordozható szivattyúval ugyanis másodpercenként 433 köbméter vizet csapolnak le az elöntött területekről. /mt1/

..

-44-

17.45/ny

NA 17.45

bb 75. a főváros vezetői javasolják: épüljön egy ötödik házgyár is budapesten - várospolitikai ankét kőbányán

t pr/tr/ny zs

la

1970. március 10.

időszerű várospolitikai kérdésekről tartottak ankétot kedden a kőbányai porcelángyárban: az üzem dolgozóit, a környező gyárak, vállalatok szép számmal összegyűlt érdeklődőit kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese tájékoztatta budapest fejlődéséről, jövőjéről.

előjáróban elmondotta, hogy a lakosság jogos igényei a lehetőségeket meghaladó ütemben növekednek - ez a felismerés vezette budapest vezetőit, amikor az elmúlt esztendő végén az msmp politikai bizottsága elé tárták a főváros helyzetét, s segítséget kérték a megsokasodott feladatok elvégzéséhez. vázolták budapest lakásgondjait, a kommunális ellátás elmaradottságát, szóltak a fejlődésben elmaradt közlekedésről, az egészségügyi és szociális ellátásról, a kereskedelemről és a szolgáltatásokról - a politikai bizottság határozata természetesen nem oldja meg egycsapásra a főváros gondjait, de budapest javát szolgáló állami döntések forrásává vált.

az elnökhelyettes a lakásgondokról szólva emlékeztetett arra, hogy 1960-ban fogadták el az ország 15 éves lakásprogramját, amely szerint 1975-ig egymillió lakást kell felépíteni. az akkori terv ma, 1970-ben már szinte megvalósítotttnak tűnik, bizonyos, hogy 1975-re megépül az előirt lakásmennyiség. / a negyedik öt éves terv során várhatóan mintegy 400.000 lakást adnak át az építők/. ma már három házgyár dolgozik a fővárosban, s készülnek a terveit a negyediknek is, amely évente 2.500 lakással gyarapítja majd az állományt. a főváros vezetői úgy vélik azonban, hogy ez még mindig kevés, szükséges, hogy a negyedik öt éves tervben felépítésük a főváros ötödik házgyárát is. ezzel egyidőben a főváros vezetői szorgalmazzák: az illetékesek dolgozzanak ki egy újabb, 15 vagy 20 évre szóló lakásépítési programot, amely - a korábbiétől eltérően - tartalmazzon területi bontást is, azaz jelölje meg, hogy hány lakásnak kell épülnie a fővárosban, s mennyinek vidéken.

a negyedik öt éves terv főbb irányelveinek összeállításakor az illetékesek úgy vélték, hogy ebben a tervidőszakban körülbelül 83-85 ezer lakás épülhet fel budapesten. / ebből a legszerényebb számítások szerint is mintegy 20.000 a szanálás pótlását szolgálja. / a lehetőségek alaposabb elmezése után azonban úgy döntöttek, hogy módosítják a lakásépítési tervet, s 95.000 - 100.000 új otthont hoznak tető alá. összehasonlításként: a harmadik öt éves tervben a főváros 58.000 lakással gyarapszik. az elnökhelyettes rámutatott: legalább ilyen gond a lakások fenntartása is. budapesten 400.000 lakás van állami tulajdonban, s ennek felét - anyagi vagy építőipari kapacitás hiján - a felszabotolás óta nem tartarozták.

/folyt köv/

-45-

18 05/ny

NA 19.10

bb 75. / a főváros... folyt/ny

a főváros egy másik súlyos problémájáról, a tömegközlekedés elmaradott voltáról kelemen lajos elmondotta: bármennyire is nehéz a helyzet, egy-két éven belül alapvető javulás nem várható. a fővárosi tanács legfőbb törekvése, hogy legalább a mostani szintet tartani tudják, mert ehhez is évente legalább 300 millió forint kell. villamosparkunkra jellemző például, hogy budapesten még ma is szolgálatban van egy olyan villamos-kocsi, amelyet 1. ferenc józsef valamelyik születésnapján adtak át. korszerűtlenek az utak, kicsi a frekvenciátobb kereszteződések járműátvezető képessége. a főváros közigazgatási határain belül 130 olyan sorompót tartanak számon, amely hosszabb-rövidebb várakozásra készíti a járművezetőket. számolni kell azzal is, hogyha a főváros járműparkja ilyen ütemben gyarapszik, a negyedik öt éves terv végén a mainál 110-120 ezerrel több személygépkocsi fut majd budapest utcáin, nem lehet csodát várni a metrótól sem, különösen nem az áprilisban meginduló rövid szakasztól. a metro csupán akkor tehermentesíti a főközlekedési irányokat, ha majd utasokat szállít a kelet-nyugati, illetve az észak-déli vonal teljes hosszában. ez azonban csak hatalmas anyagi erőfeszítések árán lehetséges, hiszen a metrónak csupán egyetlen kilométere körülbelül 600 millió forintba kerül.

az elnökhelyettes végezetül szólt a kommunális ellátás gondjairól. tervezett fejlesztéséről. majd átadta a szót az ankét résztvevőknek. a kőbányaiak nem tekintélytisztelők. rövid idő alatt gondjaik, panaszuk tücskjára kértek és kaptak választ a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettesétől. /mtl/

bb 78. a. vidal-naquet

t/jf/lk/ny

la

1970. március 10.

a hágal világélelmezési konferencia szervező bizottságának főtitkárhelyettese kedden budapestre érkezett. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. karcsei károly, a fao magyar nemzeti bizottságának főtitkára fogadta a. vidal-naquet, a világélelmezési konferencia előkészítéséről tárgyal budapesten. /mtl/

-46-

18.10/ny

NA 7920

bb 76. ünnepi nőgyűlés nagykanizsán

vid/e fm la

1970. március 10.

a nemzetközi nőnap záró aktusaként kedden nagykanizsán ünnepi nőgyűlést tartottak, amelyen erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke mondott beszédet. a város iskoláinak uttorói és kisz-fiataljai műsorral, a város vezetői, valamint az üzemek és vállalatok képviselői meleg szavakkal köszöntötték a város asszonyait.

az ünnepségnak külföldi vendégei is voltak: egy szovjet nőküldöttség, valamint hoang-luong-nak, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének felesége. /mtl/

bb 77. súlyos üzemi baleset történt a komlói erőműben

vid/e fm la

1970. március 10.

súlyos üzemi baleset történt hétfőn este a komlói erőműben. a budapesti vertesz szerelői egy tokozott kapcsoló-berendezés egyik szekrényénél dolgoztak és egyelőre még pontosan meg nem határozott szerkezeti problémával összefüggésben villamos rövidzárlat keletkezett a 380 voltos erőművi házi üzemi berendezésben. a zárlat helyéhez közel tartózkodott novogradecz józsef 33 éves berzencel és fülöp istván 34 éves szentborbási lakos. a vertesz szerelői. a villamos 1vsugárzás hatására mindketten súlyos égést szenvedtek. a szerencsétlenül járt embereket a pécsi honvéd kórházba szállították. a kedd délutáni orvosi tájékoztatás szerint novogradecz józsef állapota életveszélyes és fülöp istván állapota is igen súlyos.

a baleset körülményeinek megállapítására a magyar villamosművek üzembavar- és baleset-felügyeleti szervei vizsgálatot indítottak. /mtl/

18.15/e

- 47 -

NA 1925

bb. 80. szőnyegszövők országos felszabadulási versenye békésszentandrásan

vid/mné/e fm La

1970. március 10.

hazánk felszabadulásának 25. évfordulója és a Lenini centenárium tiszteletére kedden békésszentandrásan - a magyarországi perzsaszövés ősházájában - országos szőnyegszövő versenyt rendeztek. hazánk minden tájáról 16 háziipari szövetkezet küldte el a háziversenyek győzteseit. a perzsa- és torontáli szőnyegszövés mesterei elméleti és gyakorlati vetélkedőn mérték össze tudásukat. a jubileumi versenyen főként a szőnyegszövés eredetéről, fejlődés-történetéről, a hazai termelési eredményekről és az export-tevékenységről vizsgáztatták a résztvevőket. ezután szövésszéken kellett bizonyítani: milyen gyorsan készítik hibátlan munkával a modern és a hagyományos mintájú szőnyegeket.

a zsűriben helyet foglalt többek között dr. pillis pálné, a NISZOV országos elnöke, a népművészeti tanács titkára is.

a szőnyegszövők országos versenyén a perzsaszövés győztese bencsik pálné, a békésszentandrásai háziipari szövetkezet dolgozója lett. ugyancsak a békésszentandrásai háziipari szövetkezet dolgozója, szírom katalin vitte el a pálmát a torontáli szövők versenyében is. a két első helyezett felszabadulási versenykupát és 2 000-2 000 forint pénzdíjazatot kapott. /mti/

...

bb. 81. Katolikus papok békegyűlése székesfehérvárott

vid/e fm La

1970. március 10.

kedden székesfehérvárott békegyűlésen emlékezett meg a felszabadulás 25. évfordulójáról a fejér megyei katolikus papság. az ünnepségen megjelent kisberk imre püspök, apostoli kormányzó is. a felszabadulás óta elért eredményekről dr. timkó imre, a teológiai akadémia professzora, a görögkatolikus egyház püspöki helynöke tartott előadást. /mti/

...

18.22/e

- 48 -

NA 1975

bb 79. sokrétű vita és száz javaslat, észrevétel felülbíráltása után jóváhagyták a tatabányai bányászok módosított kollektív szerződését

vid/fm/ny

La

1970. március 10.

a tatabányai szénbányák szakszervezeti tanácsa keddi ülésén döntött a kollektív szerződés végleges formájáról. az előzetes tervezetet a szénmedence valamennyi bányájánál, üzeménél megvitatták a dolgozókkal. így mindenki elmondhatta véleményét, és száz reális javaslat, észrevétel érkezett a szakszervezeti bizottsághoz. a javaslatokat gondosan felülbírálták. igen sokat hasznosítottak belőlük és mind a százra írásban válaszoltak.

a módosított kollektív szerződés lényeges új vonásokat tartalmaz a régihez viszonyítva. bővítették például a „borítékon kívüli” juttatásokat; erre a célra az idén összesen 15 millió forintot fizetnek ki. feleremelték az üdültetésre, a segélyezésre, a kulturális és sportcélokra szánt összegeket. tanulmányi ösztöndíjakra egy millió forintot költenek ebben az évben.

a dolgozók javaslatára több munkakörben csökkentették a munkaruha kihordási idejét. ugyancsak a bányászok kérésére rögzítették a szerződésben az idénypótlék bevezetését, bár a rövidebb munkahéttel éves átlagban nem csökkent a bányászok keresete, nyáron azonban - amikor több a szabad szombat - kevesebb a jövedelmük. ezért vezetik be a tíz százalékos nyári idénypótlékot. új módon támogatja a szénbányák a kisz-lakás-építési akciót szerződésbe foglalták, hogy azok a fiatalok, akik 15 évig a vállalatnál maragnak, átlagosan 40.000 forinttal olcsóbban juthatnak társasházban lakáshoz. ezt az összeget a vállalat fizeti ki helyettük az otp-nek. az idén 115 fiatal bányász jut így összkomfortos lakáshoz.

a szakszervezeti tanácsülésen döntöttek a pénzben kifizethető nyereség felosztásáról is. ezt csaknem teljes egészében a bérek arányában osztják ki. kivételt csupán az az 1600 dolgozó képvisel, akik már 25 éve, vagy ennél régebben dolgoznak a tatabányai bányáknál. ők tíz százalékkal több nyereséget kapnak vállalati viszonylatban egyébként a tavalyinál 3 millióval többet, összesen 28 millió forint nyereséget osztanak ki március 20-án. a múlt évben keresett minden ezer forint után átlagosan 62 forint nyereséget kapnak a bányászok.

atanácsülésen jóváhagyott és módosított kollektív szerződést 4000 példányban készítik el, s megküldik minden bányaiüzemnek. /mti/

18.30/ny

- 49 -

NA 1930

bb 82. a pedagógusok iskolán kívüli társadalmi-közéleti tevékenységéről tárgyalt a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/e fm la

1970. március 10.

a pedagógusok iskolai tevékenységének színvonala gyorsabban, iskolán kívüli társadalmi és közéleti tevékenysége pedig a kívánatosnál lassabb ütemben fejlődik -, állapították meg a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a végrehajtó bizottság ezúttal egy 1967-ben hozott határozatának végrehajtását kérte számon. a művelődésügyi osztály erről szóló jelentését tudomásul véve megállapította, hogy az általános iskolai tanulók 99 százaléka részesül jelenleg szakrendszerű oktatásban, az iskolák szaktanár-ellátottsága pedig a két évvel ezelőtti 47 százalékról 66 százalékosra emelkedett. növekedett a nevelők szakmai-módszertani műveltsége, jártassága is és jelentős javulás tapasztalható az iskolák tárgyi feltételeinek biztosításában, két év alatt 44 általános iskolai és 13 középiskolai tanterem épült nógrád megyében. az iskolák felszereltségét ez idő alatt több mint 12 millió forint értékű kísérleti és szemléltető eszközzel és egyéb szükséges felszereléssel gyarapították. központi iskolai filmtárat létesítettek, amelyben több mint ezer film áll az iskolák rendelkezésére, a kisterenyei gimnáziumban létrehozták az audio-vizuális oktatás megyei módszertani bázisát. tovább javultak a pedagógusok élet- és munkakörülményei is.

a pedagógusok társadalmi-közéleti tevékenységében tapasztalható elmaradás okait tanulmányozva, a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy két évvel ezelőtti hozott határozata továbbra is érvényben marad. felhívta a figyelmet arra, hogy szélesíteni kell azoknak a nevelőknek a körét, akik az iskolán kívüli társadalmi életben is munkálkodnak, mert jelenleg ez a tevékenység viszonylag csekély számú pedagógus vállaira nehezedik. a végrehajtó bizottság úgy foglalt állást, hogy az iskolák tárgyi felszereltségének, valamint a nevelők életkörülményeinek további javítása mellett lényegesen növelni kell az iskolán kívüli társadalmi-közéleti tevékenység anyagi, erkölcsi elismerését kitüntetésekkel, jutalmazással, rendkívüli fizetési előbbresorolással és más eszközökkel. /mti/

18. 35/e

NA 1935

- 50 -

bb 83. megalakult az írószövetségben a fiatal alkotók munkaközössége

t tr/tr/ny zs

la

1970. március 10.

megvalósult az ifjú írók közelgő évben Lillafüreden tartott tanácskozásának az a javaslat, hogy hozzák létre a fiatal írók munkaközösségét: kedd délután a magyar írók szövetségében megtartotta alakuló ülését ez az alkotói testület. darvas józsef, az írószövetség elnöke köszöntötte az egybegyűlt pályakezdő tollforgatókat, akik közül körülbelül százan jelezték, hogy csatlakozni kívánnak a munkaközösséghez. bizonyos - mondta darvas józsef - hogy semmiféle testület nem avathat íróvá valakit, de ketségtelen, hogy akármiképpen is ítéljük meg a mai ifjú írónemzedéket, a holnap írói közülük kerülnek majd ki. ezért is van szükség az eddiginél hathatósabb, összefogottabb támogatásukra.

kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára arról beszélt az alakuló ülésen, hogy közéletünkben tágabb teret kell kapnia az ifjúságnak, és több beleszólási lehetőséget a saját életét érintő, formáló kérdésekbe, az írói munkaközösség meghatározott formát, publikálási lehetőséget, alkotói bázist és műhelyt jelent a kibontakozó tehetségeknek, segítséget ad a szakmai, művészi fejlődéshez, alkotói csiszolódáshoz. a kisz központi bizottsága jóvoltából ezután időszakos almanachként megjelenik a „ fiatal írók és művészek szemléje,,.

szabó b. istván, aki a készülő almanach szerkesztését fogja össze, elmondta, hogy a „ fiatal írók és művészek szemléje,, megjelenést biztosít a legkülönbözőbb alkotói irányzatoknak. a szemle számonként körülbelül tíz ív terjedelemben készül, oldalain felvonulhat a verstől kezdve a prózán át az elemző kritikáig minden műfaj. az idén a két első szám jelenik meg. /mti/

bb 85. fogadás a szovjet nagykövetségen

bc/gas/ny zs

1970. március 10.

f. j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete kedden este a nagykövetségen fogadást adott az a. p. vinogradov akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiaja alelnökének vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttség tiszteletére.

a fogadáson részt vett dr. szabó zoltán, egészségügyi miniszter, óvári miklós, az mszmp kb. osztályvezetője, dr. endygruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. erdei ferenc az akadémia főtitkára, jánossy lajos, straub f. bruno és szabó imre, az akadémia alelnökei, a magyar tudományos élet több más ismert személyisége, s a külügyminisztérium képviselői. /mti/

- 51 -

18. 52/ny

NA 1940

bb 84. dr. gömöri pál a szovjetunió orvostudományi akadémiájának tiszteletbeli tagja

oc/gas/ny zs

1970. március 10.

a szovjetunió orvostudományi akadémiája dr. gömöri pál akadémikust az orvostudomány terén elért kimagasló eredményeiért és a magyar-szovjet tudományos együttműködés fejlesztésében szerzett érdemeiért tiszteletbeli taggává választotta. az erről szóló diszoklevelet f. j. lyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete kedden délután a nagykövetségen nyújtotta át gömöri pálnak, méltatva nemzetközileg ismert munkásságát.

a diszoklevél átadásánál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. erdei ferenc, az akadémia főtitkára, dr. straub f. bruno, az akadémia alelnöke, továbbá a magyar tudományos élet több más képviselője, s a külügyminisztérium képviselői. jelen voltak a.p. vinogradovnak, a szovjetunió tudományos akadémiája alelnökének vezetésével a hazánkban tartózkodó szovjet akadémiai küldöttség tagjai. /mti/

b 86. grafikai kiállítás gyulán

vid/fm/ny la

1970. március 10.

a gyulai harisnyagyár kisz ifjúsági klubja „művészet az ifjúságért- ifjúság a művészetért.” címmel indított kiállítás-sorozatának nyolcadik tártatát rendezte meg a helyi művelődési házban. a „nézkezművészet.” címmel kedden megnyitott kiállításról aszódi weil erzsébet budapesti grafikusművész alkotásait mutatják be a város közönségének. /mti/

bb 87. időjárásjelentés

gk/ny la

1970. március 10.

a meteorológiai intézet jelenté 1970. március 10-én, kedden 19 órakor:

páras idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős, ^(páras) reggel többfelé ködös idő. legfőlegb néhány helyen jelentéktelen eső, ködszítálás. mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 5- plusz 10 fok között. /mti/

-52-

19. 20/ny

NF 1945

bb 88. motorvonat és vontató összeütközése

i vt/gk/ny la

1970. március 10.

kedden rábasömjén külterületén egy sorompó nélküli vasúti átjáróban egy motorvonat összeütközött a sárvári kossuth termelőszövetkezet pótkocsis vontatójával, amelyet fendrich lajos 48 éves sárvári lakos vezetett. a baleset következtében a vontató fülkéjében utazók közül keresztényi józsef 63 éves téesztag, rábasömjéni lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vontatóvezető és a motorvonat egyik utasa súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet az idézte elő, hogy fendrich a sűrű ködben figyelmetlenül hajtott a sínekre. a rendőrségi vizsgálat a baleset körülményeinek tisztázására és az anyagi kár megállapítására folyamatban van. /mti/

..

bb 89. csőtörések budán

i vt/gk/na la

1970. március 10.

kedden délután és a kora esti órákban többször ki kellett vonulniuk a vízművek szerelőbrigádjainak buda különböző kerületeibe. a bocskai úton egy 600 milliméteres cső törött el. a 3. kerületi pacsirta utca 16. szám előtt a csatornaépítők vágókat a vezetékét, s figyelmenlenségük következtében egy ház víz nélkül maradt. a 12. kerületi székács utcában egy 100 milliméteres cső töltött el. /mti/

..

bb 90. halálos és súlyos baleset

i vt/gk/ny la

1970. március 10.

a 13. kerületi katona józsef utca és váci ut sarkán rédl jános 49 éves segédmunkás ittasan nekiment egy pótkocsis vontatónak, amely halálra gázolta.

a 19. kerületi ady endre ut 20. szám előtt gyuricza péter 11 éves tanuló leugrott a még mozgó villamosról. a könnyelmű fiút a mentők súlyos, életveszélyes állapotban szállították kórházba. /mti/.

..

-53-

20. 30/ny

NF

bb 91. hamarosan megkezdik fővárosszerte a tavaszi nagytakarítást

1 vt/gk/ny la gáoup. március 10.

a köztisztasági hivatal ügyeletétől kapott tájékoztatás szerint kedden 110 gépkocsi munkálkodott azon, hogy minél hamarabb eltüntessék a hómaradványokat a főváros utcáiról. ehhez nyújtott segítséget csaknem ezer rendkívüli hőmunkás is, aki annak érdekében tevékenykedett, hogy a hőeltakarítás befejezése után haladéktalanul megkezdhessék fővárosszerte a már nagyon esedékes tavaszi nagytakarítást. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gk/ny la 1970. március 10.

a bb. 88. számú hír / motorvonat és vontató összeütközése. / hatodik sorától a szöveg helyesen:

... olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vontatóvezető, a vontató utasa, valamint a motorvonat egyik utasa súlyos, de nem életveszélyes sérülést. /mti/

bb 92. két kisgyermek tűzhalála - az anya felakasztotta magát

1 la/gk/ny la 1970. március 10.

kedden reggel fehér károlyné 23 éves eltartott, kunhegyesi / vörös október tsz/ lakos tanyai bezárt lakása fehérné rövid távolléte alatt kigyulladt és leégett. a lakásban tartózkodó három gyermeke közül az 5 éves károly és a 3 éves józsef bennégett. a hazaérkező fehérné kimentette az égő házból másfél éves katalin nevű gyermekét, aki súlyos, életveszélyes égési sérülést szenvedett. a szerencsétlen anya ezután átment a szomszéd tanyára, ahol felakasztotta magát és meghalt.

az anyagi kárt és a tűz keletkezésének okát a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

-54-

21. 20/ny v e g e

nr 214

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 11.

bb 1. magyar napok a moszkvai rádióban

1 vt/gk/e la 1970. március 11.

a Lenin-centenárium alkalmából március 16-án magyar napot rendez a szovjet rádió. a „vendégprogram„ előestéjén hárs István, a magyar rádió- és televízió elnökhelyettese jelenti be a szovjet hallgatóknak, hogy délelőtt 10 órától összesen hét és fél órában sugározzák a magyar rádió nyolc műsorát a moszkvai 1-es adón. a magyar műsorszámok közé csak a szovjet rádió szokásos napi híradásait és krónikáit iktatják közbe, egyébként pedig egész napon át olyan műsorszámokat adnak, amelyeket részben a magyar rádió készített, részben pedig a hazánkban járt szovjet riporterek vettek hangszalagra.

egyebek között elhangzik nemes dezső „Lenin öröksége Magyarországon„ című előadása, „Magyarország 1970„ címmel körképet adnak hazánkról. a „magyar kulturális panoráma„ című műsor pedig szellemi és művészeti életünkről nyújt képet szovjet barátainknak. megszólalnak a magyar nap műsorában a Lenin nevet viselő brigádok képviselői, s szerepet kapnak a Leninről elnevezett gyárak, termelőszövetkezetek is.

ugyancsak magyar rádiónap lesz moszkvában hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából, április 4-én is. az ünnep napján nyolc és fél órában gyakorlatilag valamennyi itthon népszerű műsortípusunk jelentkezik. az óvodások műsora, a harsán a külszó, az ezeregy élelőlt mellett megrendezik a sztárparádát is. olyan művészek közreműködésével, akiket már ismernek a szovjet rádióhallgatók.

/to yt. köv./

- 1 -

M

